

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ДЕВ'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина восьма

Стенограма пленарного засідання

2 травня 2023 року

Київ 2023

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ДЕВ'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина восьма

Стенограма пленарного засідання

2 травня 2023 року

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Вівторок, 2 травня 2023 року)

Частина восьма

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...11
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...18
Голосування пропозиції про включення до порядку денного сесії, розгляд та прийняття рішення щодо проекту Постанови Верховної Ради України «Про скасування рішення Верховної Ради України від 10.04.2023 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правового регулювання питань, пов'язаних із здійсненням заходів правового режиму воєнного стану (реєстр. № 8312 від 27.12.2022)» (№ 8312-П) на пленарному засіданні 2 травня 2023 року	...18
Прийняття законів України:	
«Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні»	...20
«Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку проведення загальної мобілізації»	...21
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про здійснення начальниками військових адміністрацій населених пунктів у Бердянському, Василівському, Мелітопольському та Пологівському районах Запорізької області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану»	...21

<p>Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо імплементації норм європейського законодавства у національне законодавство України шляхом імплементації окремих положень <i>acquis</i> ЄС у сфері аудіовізуальної реклами (Європейської конвенції про транскордонне телебачення, Директиви Європейського парламенту та Ради 2010/13/ЄС про аудіовізуальні медіа послуги від 10 березня 2010 року зі змінами, внесеними Директивою (ЄС) 2018/1808 від 14 листопада 2018 року) та до деяких інших законів»</p>	...24
<p>Внесення змін до:</p>	
<p>деяких законодавчих актів України щодо розміщення Національного військового меморіального кладовища в місті Києві</p>	...28
<p>деяких законів України щодо забезпечення якості вищої освіти</p>	...31
<p>деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки</p>	...33
<p>Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про об'єднання сільськогосподарських виробників»</p>	...35
<p>Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правового регулювання вчинення нотаріальних та реєстраційних дій при набутті прав на земельні ділянки</p>	...38
<p>Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проектів законів України: «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення оподаткування контрольованих іноземних компаній»</p>	...40

«Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)»	...45
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України та скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо використання митних декларацій та електронної транзитної системи, передбачених Конвенцією про процедуру спільного транзиту, для здійснення транзиту на умовах цього Кодексу»	...47
Внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення кодів УКТЗЕД у відповідність із Законом України «Про Митний тариф України»	...48
Прийняття рішення про направлення проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури виведення з ринку банку в умовах воєнного стану» на повторне друге читання	...48
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів України: «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального процесуального кодексу України стосовно удосконалення державної політики управління об'єктами державної і комунальної власності»	...52
«Про внесення змін до Закону України «Про внутрішній водний транспорт» щодо судноплавства під час введення воєнного або надзвичайного стану»	...52

Прийняття законів України:

- «Про ратифікацію Рішення № 1/2022 Спільного Комітету, утвореного згідно з Угодою про вільну торгівлю між Україною та Республікою Македонія, щодо заміни Протоколу В до Угоди про вільну торгівлю між Україною та Республікою Македонія та Рішення № 2/2022 Спільного Комітету, утвореного згідно з Угодою про вільну торгівлю між Україною та Республікою Македонія, щодо заміни Протоколу С до Угоди про вільну торгівлю між Україною та Республікою Македонія про визначення поняття «походження товарів» та методів адміністративного співробітництва» ...52
- «Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Сирійської Арабської Республіки про торговельне судноплавство» ...53
- «Про припинення дії Угоди між Урядом України та Урядом Сирійської Арабської Республіки про торговельне, економічне і технічне співробітництво» ...55
- Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів усіх іноземних держав, Європейського парламенту та Міжнародного агентства з атомної енергії щодо накладення санкцій на російську державну корпорацію з атомної енергії «Росатом» та запровадження заходів для зменшення співпраці з Російською Федерацією в сфері ядерної енергетики» ...55
- Прийняття Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» ...60
- Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про Заяву Верховної Ради України «Про визначення існуючого в Російській Федерації політичного режиму як рашизму та засудження його ідеологічних засад і суспільних практик як тоталітарних та людоненависницьких» ...61

Внесення змін:

- до статті 70 Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо роботи військово-лікарських комісій ...64
- Статуту внутрішньої Служби Збройних Сил України щодо удосконалення питань оформлення документів та лікування військовослужбовців під час дії воєнного стану ...66
- Внесення зміни до частини другої статті 4 Цивільного кодексу України щодо удосконалення законодавчої процедури ...71
- Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проектів законів України:
- «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо правонаступництва у трудових відносинах» ...72
- «Про внесення змін до Закону України «Про органи самоорганізації населення» щодо удосконалення порядку організації, діяльності та припинення органу самоорганізації населення» ...75
- Прийняття в першому читанні за основу проектів законів України:
- «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та зеленої трансформації енергетичної системи України» ...75
- «Про внесення змін до кодексу України про адміністративні правопорушення щодо порушення правил перевезення у міському електричному транспорті» ...79
- Прийняття Закону України «Про ратифікацію Листа про внесення змін № 4 до Фінансової угоди (Проект будівництва високовольтної повітряної лінії 750 кВ Рівненська АЕС – Київська) між Україною та Європейським інвестиційним банком» ...80

Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до Європейської Комісії, Європейського Парламенту, Ради Європейського Союзу, Світової організації торгівлі, урядів та парламентів іноземних держав щодо встановлення санкцій на імпорт російської і білоруської деревини та продуктів з неї, російської риби та морепродуктів, заборони на експорт устаткування та його компонентів, а також недопустимості діяльності на території Російської Федерації систем міжнародної екологічної сертифікації»	...80
Внесення зміни до статті 29 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України	...81
Інформація про створення міжфракційних депутатських об'єднань «Взаємодія», «Відновлення та розвиток лісів України»	...82
Інформація про надходження заяв народних депутатів України щодо голосування	...82

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
2 травня 2023 року, 12 година 3 хвилини
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання під час проведення дев'ятої сесії в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, звертаю увагу, що згідно із прийнятою Верховною Радою України постановою усі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Тому прошу всіх колег поважати прийняте українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття, яка розміщена на робочому місці кожного із вас.

Шановні народні депутати, за парламентською традицією розпочинаємо нашу роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати, сьогодні вже 433-й день незламного спротиву України рашистській широкомасштабній збройній агресії. По всій лінії фронту не вщухають запеклі бої. Російська держава – терорист продовжує здійснювати артилерійські обстріли мирних міст нашої держави, завдавати підступних ракетних ударів по житлових будинках українців, вбивати ні в чому не винних цивільних громадян, серед яких жінки і діти. Невимовний біль за втраченими життями наших співвітчизників в Умані, Дніпрі, Миколаєві, Павлограді, інших містах і селах України. Ми віримо, настане день, коли зло неминуче буде покарано і кожен рашист понесе справедливую кару за злочини проти українського народу. Українські воїни на полі бою відважно відбивають атаки ворога, завдаючи значних втрат особовому складу окупантів та військовій техніці. На жаль, через війну Україна втрачає найкращих.

Я прошу вшанувати хвилиною мовчання світлу пам'ять всіх полеглих у боях за незалежну і суверенну Україну та всіх мирних громадян, які загинули від злочинів російської держави – агресора.

(Хвилина мовчання).

Прошу сідати.

Шановні народні депутати, якщо дозволите, декілька хвилин інформації про те, що відбувалося протягом цього періоду. Хотів би вам повідомити про підсумки свого робочого візиту до столиці Чеської Республіки міста Праги, де Верховна Рада України вперше брала участь у щорічній конференції голів парламентів держав – членів Європейського Союзу та кандидатів. Участь у цій конференції була максимально використана для досягнення трьох стратегічних цілей: по-перше, спонукання наших друзів і партнерів до продовження і збільшення всебічної допомоги Україні в умовах протистояння російській збройній агресії, по-друге, підтримка європейськими парламентами майбутнього членства України в ЄС та ухвалення державами-членами рішення про початок передвступних перемовин з Україною вже цього року, по-третє, запрошення на майбутньому Вільнюському саміті НАТО України до вступу до Альянсу з визначенням чіткого алгоритму, зокрема часових рамок приєднання.

Протягом двох днів ми провели майже 40 двосторонніх зустрічей, під час яких інформували, переконували, домовлялися. Окремо хочу відзначити надважливі перемовини з президенткою Європейського парламенту Робертою Мецолою, з якою ми накреслили дорожню карту подальшої співпраці.

Шановні народні депутати, окремо хочу акцентувати увагу на діяльності нашої постійної делегації у Парламентській асамблеї Ради Європи, яка, без перебільшення, зробила фантастичну роботу під час квітневої сесії ПАРЕ. Парламентська асамблея прийняла надзвичайно важливу резолюцію «Депортації та насильницькі переміщення українських дітей та інших цивільних осіб до Російської Федерації або на тимчасово окуповану територію України: створення умов для їх безпечного повернення, припинення цих злочинів і покарання винних». Це великий успіх нашої парламентської дипломатії, за яким стоїть щоденна кропітка робота. Давайте подякуємо нашим колегам на чолі з Марією Мезенцевою за такий вагомий внесок у досягнення нашої перемоги *(Оплески)*.

Також, вельмишановні колеги, хочу поінформувати вас, що з 27 по 29 квітня у Польщі, у місті Люблені, проводився восьмий етап зустрічей у форматі Діалогу Жана Моне. Це унікальна платформа, яка сприяє досягненню міжфракційного консенсусу задля здійснення інституційної реформи Верховної Ради України. У підсумковому документі керівництво Верховної Ради України, представники депутатських фракцій і груп наголосили, що і надалі працюватимуть задля досягнення перемоги України над агресором, вдосконалення діяльності українського парламенту в напрямі якнайшвидшого набуття Україною членства в ЄС та НАТО.

Давайте подякуємо Першому заступнику Голови Верховної Ради України Олександрю Сергійовичу Корнієнку, заступниці Голови Верховної Ради України Олені Костянтинівні Кондратюк та представникам депутатських фракцій і груп за активну діяльність на цьому важливому заході задля успішного впровадження інституційної реформи Верховної Ради України (*Оплески*).

Шановні народні депутати, на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися перед початком розгляду питань порядку денного надати по 3 хвилини для виступів уповноважених представників депутатських фракцій і груп. Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи.

Слово надається народній депутатці України Яні Вадимівні Зінкевич, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ЗІНКЕВИЧ Я.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Петру Олексійовичу Порошенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Порошенко Петро Олексійович. Будь ласка.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Дорогий український народ! Безумовно, країна переживає найважчі часи: трагедії в Умані, Павлограді, Дніпрі, Київській області. Сьогодні нас налаштовують на рішучі дії щодо підтримки Збройних Сил України і перемогу. Країна живе в очікуванні нашого контрнаступу, і кожен із нас має зробити все можливе для того, щоб дії Збройних Сил стали ефективнішими.

Я хочу подякувати Верховній Раді України за дуже мудре рішення, яким Верховна Рада забезпечила збереження доплати у розмірі 30 тисяч гривень для військовослужбовців. Дякую за це представникам кожної фракції.

Ще одне дуже важливе. Після цього почалося шельмування Верховної Ради, що нібито це популістичний крок. Друзі, я хочу наголосити, Верховна Рада не додала, а не дала забрати у військовослужбовців виплату, встановлену указом Президента від 24 лютого 2022 року та введена в дію за розпорядженням уряду від 28 лютого 2022 року. І, якщо сьогодні в країні немає на це грошей, тоді скорочуйте і забирайте в усіх, а не, як ви пропонуєте, тільки у військових, а всі решта й далі отримуватимуть свої захмарні зарплати, журналісти телемарафону любитимуть Україну за гроші, 2 мільярди, платників податків, продовжуватиметься корупційно орієнтоване дорожнє будівництво?

Я вітаю рішення, яке було прийнято сьогодні у Верховній Раді у присутності керівництва Збройних Сил і силових блоків. Ми збираємося взяти активну участь у робочій групі, щоб доопрацювати всі пропозиції військових, вилучити

звідти тих, хто не заслужив цієї доплати, і захистити українських військовослужбовців, які зараз захищають Україну, захищають Європу, захищають глобальний світ, є нашою гордістю.

Слава Збройним Силам України! Слава Україні! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям Слава!

Павленко, «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Вісім місяців тому на підпис Президенту був направлений закон (проект [№ 7087](#)), прийнятий у цьому залі понад 300-ми народними депутатами, щодо розмежування функцій органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань захисту прав дітей у зв'язку з утворенням Державної служби України у справах дітей. Були враховані і проголосовані всі зауваження і пропозиції Президента України, натомість до сьогодні закон не підписаний.

Крім створення центрального органу виконавчої влади – Державної служби у справах дітей, закон важливий тим, що ним передбачається низка надважливих дій з боку держави щодо захисту дітей. Насамперед – це відповідальність голови кожної територіальної громади за кожну дитину, яка втратила батьків, врегулювання проблем відповідальності місцевих органів влади за виявлення та захист дітей, які втратили батьківське піклування, зокрема внаслідок війни.

За ці вісім місяців Міністерство соціальної політики не лише не створило відповідного органу, а, навпаки, ліквідувало структурні підрозділи, які займалися питаннями дітей, із положення міністерства всупереч законодавству виключені всі повноваження стосовно дітей. Усе це призводить до погіршення захисту прав дітей, яке відбувається не лише через війну, яка дійсно сьогодні вбиває десятки, сотні українських дітей, але і через некомпетентність Міністерства соціальної політики. Сьогодні в системі уряду немає жодного органу влади, який несе відповідальність за захист і забезпечення прав дитини.

А що ж відбувається натомість? Натомість ми бачимо, що за минулий рік скоротилася кількість дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування. За нашими оцінками, із 50 дітей, які щодня сиротіють в країні, лише 50 відсотків береться на облік та отримують належні, передбачені законом, підтримку і захист. Скорочується усиновлення, скорочується виявлення дітей, які посиротіли. Діти влаштовуються в сім'ї без належної фінансової, іншої допомоги та підтримки з боку держави.

Втрата бази даних призвела до скорочення усиновлення, скорочення кількості прийомних сімей і дитячих будинків сімейного типу. У країні, на жаль, починає зростати безпритульність. Продовження бездіяльності Міністерства

соціальної політики прикриває її небажання працювати. Кожен день впливає на долю конкретної дитини.

Прошу вважати мій виступ зверненням до Президента України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Бурмічу Анатолію Петровичу, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово народному депутату Гнатенку Валерію Сергійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валерій Сергійович Гнатенко. Будь ласка.

ГНАТЕНКО В.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 49, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане головуєчий! Дорогі колеги! Шановний український народ! Триває невпинна боротьба українського народу проти широкомасштабного наступу. Буквально за декілька останніх днів ми пережили дві масовані ракетні атаки. Союзники та партнери вже забезпечили Україні безпрецедентну допомогу обсягом – понад 100 мільярдів євро. Однак ми мусимо бути свідомими, що таке економічне становище далеке від ідеалу. За прогнозами МВФ, світова економіка щороку протягом наступного п'ятиріччя зростатиме менше ніж на 3 відсотки, і це є додатковим стимулом для України робити ставку на розвиток власного сектора економіки.

Ми успішно завершили опалювальний період. Енергетичний сектор економіки витримав, наша ділова активність зростає, але будемо відвертими, немає часу для радості. Попередній результат нас має мотивувати на наступні подальші дії. Потребують вирішення системні виклики для наших експортних галузей – аграрної сфери та металургії. Існуючі домовленості щодо відновлення як імпорту, так й експорту продовольства зазнають різного роду перешкод. Ідеться як про роботу «зернового коридору», так і про обмеження експорту українського збіжжя до Європейського Союзу.

Надважливе питання – розширення державних програм підтримки українського підприємництва. Варто провести повний аудит ефективності діючих програм – «єРобота», релокації підприємств, «Доступні кредити 5-7-9 %» – та вдихнути в них ініціативи нового життя. Ключовим аспектом для розвитку економіки в нинішніх умовах є необхідність запуску механізмів страхування вітчизняних та іноземних підприємців від воєнних ризиків.

Депутатська група «Відновлення України» вважає, що комплексна та якісна відбудова нової держави має ґрунтуватися саме на відродженні економічного потенціалу.

Дякую за увагу і підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Цабалю Володимиру Володимировичу, фракція політичної партії «Голос».

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Олександрі Устіновій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександра Юріївна Устінова. Будь ласка.

УСТІНОВА О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, минулого тижня тимчасова спеціальна комісія, яку я очолюю, з моніторингу зброї, яка надходить в Україну, відвідала Сполучені Штати Америки. Хочу розказати вам про звіт, бо ви маєте це почути. Ви будете здивовані, але наш звіт абсолютно співпадає зі звітом Пентагону, в якому зазначено, що ніяких порушень у використанні Україною зброї немає. Насправді зараз є величезна довіра до нас, яку ми маємо далі підтримувати нашою парламентською єдністю, яка наразі є і в Конгресі Сполучених Штатів Америки. Ми провели зустрічі на досить високому рівні в Пентагоні, Державному департаменті, Конгресі, зустрічалися з комітетами розвідки та оборони, і всі нас запевнили в подальшій підтримці України Сполученими Штатами Америки. Але зараз я хочу звернути увагу всіх, хто займається парламентською дипломатією, на те, що ключовим і кричущим, про що ми говоримо в Сполучених Штатах, є літаки. Я прошу кожного з вас просити допомогти нам з літаками. Зараз це питання номер один, яке обговорюється у світі. І повірте, коли вам кажуть, що цього ніколи не буде, – брехня. Ми це чули і з приводу «хаймарсів», казали, що ми не вміємо ними користуватися і ніколи не навчимося, ми це чули з приводу танків, а вже маємо «леопарди», і скоро прийдуть «абрамси», ми це чули з приводу систем «Петріот», які вже стоять в Україні і захищають наше небо. Тому дуже прошу голів груп з міжпарламентських зв'язків, кожного, хто зараз працює з будь-якою країною, сприяти створенню літакової коаліції (F-16) для України, як ми свого часу зробили танкову коаліцію.

Наша комісія займається обліком зброї (я вас можу запевнити, ми перші просуваємо цю ідею), надає нашим партнерам всю інформацію про ведення обліку зброї. Хочу, щоб ви знали, Україна є першою країною, яка за декілька місяців запустила натівські системи логістики та обліку зброї, які є навіть не в усіх країнах НАТО. Ми запустили систему баркодів, за якою зброя, яка приїхала в Україну, сканується, і наші партнери знають, куди вона далі їде. Такого ніколи не було за часів жодної війни. Ми зі свого боку зараз маємо це презентувати і розказувати кожному із наших міжнародних партнерів, і просити закрити наше

небо. Тому що лише системами ППО це зробити неможливо. Якщо ми як парламент не будемо тиснути на парламенти інших країн, а вони на свої уряди, то, на жаль, у нас не буде закритого неба і нашим хлопцям буде дуже важко на фронті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Бакунцю Павлу Андрійовичу, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Дорогий український народе! Звичайно, за збереження незалежності України і кожного сантиметра нашої землі ми сьогодні завдячуємо Богу і найвідважнішим Збройним Силам України. Звичайно, розвиток нашої України в родині європейських держав відбудеться вже найближчим часом завдяки Збройним Силам України. Навіть те, що сьогодні над нашою будівлею майорить синьо-жовтий стяг, – це також завдяки Збройним Силам України. Завдяки їм – від генерала до наймолодшого солдата, від механізованих бригад, ТрО до прикордонників, день яких ми відмічали цими вихідними, ми маємо можливість сьогодні перебувати у більш-менш нормальній безпеці і працювати. Тому їхня заробітна плата, особливо тих, хто воює на передовій, має бути гідною.

Сьогодні я дякую вам, Голово Верховної Ради, за запрошення на важливу нараду за участі наших легендарних захисників та генерала Залужного, який пояснив, що люди, які зараз в окопах, потребують ще більшої винагороди. І це всіма розуміється. Тому правильно, що провели цю робочу нараду і збалансували заробітну плату військових. Це мізер, який ми можемо дати тим, хто ризикує найдорожчим – життям, аби ми мали країну і мали можливість жити. Я вірю, ми прийдемо до правильного рішення, збалансованого з нашими міжнародними партнерами, які зараз надають нам важливу допомогу, і це буде правильним кроком на підтримку тих, хто заради нас сьогодні працює набагато більше і ризикує в тисячі разів більше ніж ми всі разом тут, у цьому залі. Це дуже важливо.

Відверто треба сказати і про те, що сьогодні наші Збройні Сили мають підтримку не лише в нашій країні. Ми дякуємо волонтерам, кожному українцю – платнику податків, а також міжнародній спільноті, яка це розуміє. Це розуміють і в Конгресі США, і в Парламентській Асамблеї Ради Європи, і в Європарламенті. Ми дякуємо всьому світу. Віримо, що наші захисники найближчим часом здобудуть перемогу і мир для всього українського народу, для всієї Європи і світу.

Слава Збройним Силам України! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Юлія Володимирівна Тимошенко, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, на кожному пленарному засіданні з цієї трибуни лунають слова вдячності нашим героям, які сьогодні воюють на передовій, захищають нашу країну. Водночас наша команда проїхала по прифронтових лікарнях, де надають допомогу нашим пораненим. Краматорськ, Дружківка, Слов'янськ... Ми побували в багатьох лікарнях, госпіталях, де лікують поранених. Але чому добрі слова, які виголошуються з цієї трибуни в підтримку військових, ніяк не відбиваються у рішеннях в підтримку наших героїв, у тому числі поранених?

Що ми побачили в лікарнях? В пакетах НСЗУ для лікування поранених військових не передбачено достатньо коштів на нормальне харчування, необхідну кількість медикаментів. Чому закладених коштів на протезування вистачає на протези низької якості, які практично розвалюються через три-чотири місяці використання, набагато гірші за закордонні аналоги? Скажіть, будь ласка, чому в цих лікарнях не вистачає необхідного медичного обладнання, апаратів МРТ, УЗД, ангиографів і таке інше, немає всіх необхідних розхідних матеріалів, нічого немає? Чому так? Я розумію, що цей зал навряд чи це цікавить. Цікавить, як подерибанити землю, майно, ліквідувати підприємства і трохи пожитися за кошт біди країни. Це зал цікавить, а допомогти нашим пораненим – ні.

Що зробила наша команда? Ми в суботу разом із благодійними фондами зібрали творчих людей, підприємців і провели благодійний аукціон, на якому зібрали 7 мільйонів гривень, щоб купити обладнання в ці лікарні. А що, бюджет нездатний, держава не може звернути на це увагу?

Зараз я закликаю депутатів прийняти спеціальний закон для спеціального фінансування лікування та реабілітації наших поранених, прийняти спеціальні видатки, які на 300 відсотків забезпечують потреби в лікуванні поранених. Приведіть в порядок госпіталі, бо саме там найгірша якість приміщень. Я хотіла б, щоб в цьому питанні ми були одностайними. З цим законопроектом ми підійдемо до кожної фракції і зберемо єдність у парламенті щодо підтримки гідного лікування наших поранених.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я так розумію, Федієнко передає слово Арахамії.
Арахамія Давид Георгійович, фракція «Слуга народу».
Будь ласка, Давиде Георгійовичу, ваші 3 хвилини.

АРАХАМІЯ Д.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, сьогодні вранці в парламенті була зустріч з усіма представниками силових органів. У нас є лист, підписаний всіма військовими, які зараз керують армією. Вони погоджуються з тим, що система, яка працювала до прийняття цього закону,

недосконала. Є питання стосовно строковиків, курсантів, військових, яких виводять поза штат через бойові поранення і вони отримують 650 гривень на місяць. Є питання технічного характеру, наприклад, правокермові автомобілі, які не стоять на обліку, військові вимушені їх утримувати за власний кошт. Багато питань. Ми назвали це «військовий пакет».

За дорученням Голови Верховної Ради сьогодні буде створено робочу групу. Ми протягом 7-10 днів разом з Мінфіном напрацюємо спільне рішення вже з цифрами, і після того з цим «військовим пакетом» повернемося до сесійного залу і проголосуємо.

Тому зараз я прошу всіх утриматися від популістських дій, а разом напрацювати законопроект, який потім підпишуть голови всіх депутатських фракцій і груп, і після того рухатися єдиним фронтом, як ми це робили з початку війни, демонструючи єдність у парламенті, разом допомагати нашим військовим, напрацьовувати ті рішення, які вони поділяють і які захищають інтереси всіх людей, які воюють на фронті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Давиде Георгійовичу.

Слово надається Тарасу Івановичу Батенку.

Шановні колеги, після цього будемо переходити до розгляду питань порядку денного.

Будь ласка, Тарасе Івановичу.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець).
Я погоджуюся з колегами, які кажуть, що паралельно із так званою танковою коаліцією має дуже швидко народитися і повстати коаліція з надання Україні літаків F-16. Маємо максимально захистити своє небо, готуючись до контрнаступу, щоб захистити наші населені пункти, бо ракетні обстріли, на жаль, тривають, і останні із них свідчать про те, що війна безжалісно забирає життя, а агресор не збирається зупинитися перед жодними цивільними об'єктами в Україні. Тому для нас, українців, увесь російський народ є співучасником чи учасником злочину, який армія Путіна чинить уже другий рік в Україні. Мовчки не підтримувати – це теж бути співучасником злочину, прирівняного до геноциду.

Дехто в світі та Європі, на жаль, прагне, щоб ми шукали можливості переговорів, шукали якогось діалогу з російським громадянським суспільством. У мене питання: де це російське громадянське суспільство, коли воно народилося чи померло? Росія не була і не здатна бути у своїх нинішніх кордонах країною з громадянським суспільством. Кара-Мурза, Каспаров, Невзоров є одинаками в тюрмах чи еміграції і не більше. Віра в іншу росію, цивілізовану для нас, – це пуста віра, поки росія залишається імперією, поки росія не покарана за вчинені злочини. Сподіваємося, що таке саме розуміння росії як імперії і її намірів залишиться для цивілізованого світу. Тому міжнародний трибунал. Ми про це

говоримо на різноманітних симпозіумах, інших майданчиках. Ми про це говорили у Вашингтоні в рамках роботи нашої тимчасової спеціальної комісії, в Парламентській асамблеї Ради Європи. Злочинці, терористи мають бути покарані. Існуючий політичний режим росії – це рашизм, який дорівнює нацизму, про що сьогодні буде прийнято відповідну постанову.

Щодо 30 тисяч гривень, які так активно обговорюємо. Ми підтримуємо ідею, викладену в листі Головнокомандувачем Збройних Сил України генералом Залужним, про справедливу компенсацію. Генерал Залужний сьогодні мотивовано це довів на зустрічі голів депутатських фракцій і груп. Тому нам треба не розхитувати державу, а зберегти її. Маємо досягти максимальної справедливості в цьому питанні. Робоча група має напрацювати «військовий пакет», в якому будуть враховані всі потреби військових, зважаючи на збільшення нових бригад і таке інше. Але насамперед треба знайти додаткові кошти для тих, хто знаходиться в окопах, хто в поті і крові воює за нашу незалежність, за нашу свободу. Це буде справедливо.

Слава Україні! *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шановні колеги, ми завершили виступи *(Шум у залі)*.

Я бачу, я надам вам слово після того, як проведемо сигнальне голосування.

Шановні народні депутати, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного пропоную провести сигнальне голосування. Нагадую, необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки одночасно до завершення голосування, тобто до появи результатів на табло.

Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні. Голосуємо!

«За» – 230.

Проголосували: за – 230, проти – 9, утрималося – 3. Усе, як завжди.

Дякую.

Шановні колеги, Олексій Гончаренко хоче виступити з процедури.

Будь ласка, пане Олексію.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Шановні друзі, я звертаюся до всіх вас. Сьогодні багато разів ви сказали «Героям слава!». Так я прошу вас не просто казати, а робити це. Я вимагаю

поставити на голосування пропозицію, щоб ми сьогодні розглянули ганебний проект постанови [№ 8312-П](#), яким блокується повернення доплат нашим військовослужбовцям, всім тим нашим героям, про яких ми говоримо щодня, щосекунди. Давайте не говорити, а робити.

Прошу прямо зараз поставити цей проект постанови на голосування і провалити його. Так ми розблокуємо шлях до підписання відповідного закону спікером і Президентом. Цього від нас чекають сотні тисяч людей. Це найголовніше питання сьогоднішнього дня. Хто і як проголосує, дізнаються...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Олексійовичу.

Шановні колеги, ще раз підкреслюю, сьогодні, зранку, в нас була нарада за участі керівництва Верховної Ради, голів фракцій і груп, усього вищого військового керівництва держави. Для того щоб виважено прийняти рішення, я, якщо дозволите, зачитаю лист від силового блоку. Про це ми домовилися на засіданні Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп. Лист адресується Голові Верховної Ради України Стефанчуку Руслану Олексійовичу, копія – Президенту України Зеленському Володимирі Олександровичу та Прем'єр-міністру України Шмигалю Денису Анатолійовичу.

«Шановний Руслане Олексійовичу! 10 квітня 2023 року Верховною Радою України був прийнятий проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правового регулювання питань, пов'язаних із здійсненням заходів правового режиму воєнного стану» ([№ 8312](#)) від 27.12.2022 року. До зазначеного законопроекту була внесена депутатська пропозиція про виплату щомісячної додаткової винагороди у розмірі 30 тисяч гривень військовослужбовцям, особам рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, поліцейським незалежно від покладених на таких осіб завдань чи районів проходження служби.

За нашою спільною думкою, зазначена пропозиція не може бути прийнята у запропонованій редакції, виходячи з такого.

Даною пропозицією не розв'язується зазначене коло проблем, пов'язаних з грошовою винагородою військовослужбовців, розв'язання яких є нагальним, зокрема щодо винагороди особам, призваних на строкову службу, курсантам вищих військових навчальних закладів Міністерства оборони України та інших силових відомств.

У тексті норми не враховуються особливості проходження служби в тому або іншому регіоні та складності завдань, покладених на військовослужбовців.

Переконані, що підхід до оплати має бути більш диференційований та розроблений спільно з представниками військовослужбовців та командуванням.

Ще більш важливо, аби справедлива система оплати існувала не тільки на папері, але і була б забезпечена відповідними видатками, адже розчарування військовослужбовців черговим актом популізму може мати для країни негативні, фатальні наслідки.

З огляду на зазначене, просимо розглянути можливість створення робочої групи із представників Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та Генерального штабу Збройних Сил України для швидкої розробки змін до діючого законодавства, які врегулювали б зазначені питання. Законопроект має бути внесений до сесійного залу Верховної Ради до кінця травня. До цього часу просимо не розглядати на пленарному засіданні Верховної Ради України проект постанови [№ 8312-П](#) від 11.04.2023 року.

З повагою, міністр оборони України Резніков Олексій Юрійович, міністр внутрішніх справ України Клименко Ігор Володимирович, Головнокомандувач Збройних Сил України Залужний Валерій Федорович, начальник Генерального штабу Збройних Сил України Шаптала Сергій Олександрович, голова Державної прикордонної служби України Дейнеко Сергій Васильович, командувач Національної гвардії України Лебідь Юрій Анатолійович, Голова Служби безпеки України Малюк Василь Васильович».

Інформую, сьогодні ми зібралися і прийняли рішення про створення найближчими днями такої групи, яка цим займеться. Але зараз мушу поставити на голосування пропозицію, озвучену Олексієм Олексійовичем, про включення до порядку денного блокуючого проекту постанови № 8312-П та його розгляд на сьогоднішньому засіданні.

Шановні колеги, ви зрозуміли обидві позиції, так?

Ставлю на голосування пропозицію Олексія Гончаренка. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 99.

Рішення не прийнято.

Дякую.

Покажіть по фракціях і групах.

Ідемо далі. Шановні колеги, переходимо до порядку денного. Наступне питання – проект Закону «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» ([№ 9259](#)). Ми домовилися проголосувати це питання без обговорення.

Тому я одразу ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» ([№ 6259](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками (*Шум у залі*). Я ж так і сказав – [№ 9259](#). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 324.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступний проект Закону «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку проведення загальної мобілізації» ([№ 9260](#)) ми також домовилися без обговорення.

Тому я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку проведення загальної мобілізації» ([№ 9260](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 333.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую, колеги.

Наступне питання – проект Постанови «Про здійснення начальниками військових адміністрацій населених пунктів у Бердянському, Василівському, Мелітопольському та Пологівському районах Запорізької області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» ([№ 9244](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення проекту постанови № 9244 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 324.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 269.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, можемо без обговорення? Ні. Добре, з обговоренням.

Тоді прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Устінова Олександра Юріївна, фракція «Голос».

УСТІНОВА О.Ю. Прошу передати слово Бобровській.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Анатоліївна Бобровська. Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, фактично на кожному пленарному засіданні ми розглядаємо питання про військові адміністрації і про здійснення ними повноважень у певних населених пунктах. Але у нас залишається одне стратегічне питання: а що з Маріуполем? Чому в Маріуполі не вводять військову адміністрацію? Ми всі розуміємо, для чого сьогодні вводять військові адміністрації в Бердянському, Василівському, Мелітопольському,

Пологівському районах Запорізької області. Проте всі мовчать про трагедію Маріуполя, яка сколихнула весь світ, і ніхто нічого не розуміє, окрім міської ради, із якої лишилося кілька людей, розкиданих десь чи то по Україні, чи то по світу, які, напевно, виконують свої повноваження. Немає військової адміністрації, але є купа запитань.

Власне, моє запитання до спікера. Скажіть, чи піднімається це питання на засіданнях РНБО, у Президента? Буду вдячна за відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Штепа Сергій Сергійович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ШТЕПА С.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 77, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово Віталію Безгіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Віталій Безгін. Будь ласка.

БЕЗГІН В.Ю., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Добрий день, колеги! Думаю, немає сумнівів щодо підтримки проекту постанови про надання повноважень військовим адміністраціям населених пунктів у Запорізькій області. Але я хотів би звернути у вагу на суміжний проект постанови, бо стосується цієї самої області, яка, дійсно, перебуває в складному становищі. Це президентський проект постанови [№ 9118](#), який стосується Запорізької обласної ради, власне, передачі відповідних повноважень Запорізькій обласній військовій адміністрації.

Давайте будемо відвертими, інструмент, що верифікує подібне рішення парламенту, правильний, виправдав себе. Але водночас в Запорізькій області йдуть активні бойові дії, велика частина території під тимчасовою окупацією, Запорізька обласна рада, відверто кажучи, не виконує своїх повноважень, регулярно порушує Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» в частині регулярності свого зібрання. Варто зазначити, що наразі 40 відсотків складу цієї ради становлять депутати від заборонених партій, що теж має бути критерієм для підтримки президентського проекту постанови № 9118.

Ну, і останнім аргументом, чому, крім цього проекту постанови, варто внести на наступне засідання вже згаданий мною акт, є те, що й досі на сайті Запорізької обласної ради, в розділі «Депутатський корпус» є прізвище пана Євгена Балицького – гауляйтера, який зараз очолює окупаційну адміністрацію і співпрацює з російськими окупантами.

Тому прошу підтримати цю ініціативу Президента, а на наступному пленарному засіданні розглянути пропозицію щодо надання повноважень Запорізькій обласній військовій адміністрації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко Ірина Володимирівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Важливе рішення, безумовно, треба підтримувати. На жаль, ми маємо приймати такі рішення, тому що велика частина (20 відсотків) території нашої держави й досі є окупованою. Кожне село – це біль для кожного українця. Але в який спосіб ми будемо все це повертати? Сьогодні це для нас найголовніше питання. Ми приймаємо технічні рішення, як і що робити в цій ситуації, але перемога в руках тих людей, хто з ранку до ночі воює за нашу державу, хто в окопах по пояс в крові, в багні захищає нашу державу. І я дуже шокований результатами голосування, яке щойно відбулося: 99 голосів «за»! Буквально три тижні тому ви всі голосували за законопроект про повернення виплати доплат нашим військовим: 277 голосів «за». Що трапилося? Куди поділося 178 голосів? Що відбулося за ці три тижні? Невже такий страшний Офіс Президента? Невже вам так лячно прийняти рішення, щоб реально підтримати наших військових не на словах, а на ділі?

Давайте повертати. Кажуть, потрібні робочі групи. Будь ласка. Сьогодні поки провалили б цей ганебний проект постанови, яким блокується виплата, поки спікер і Президент підписали б прийнятий закон, можна було б створити будь-яку робочу групу, будь-що вирішити, якщо є бажання. Але, якщо бажання немає, продовжується знущання над нашими героями – тими, хто має звільнити нашу землю і перемогти. Це реальна ганьба! Кожне ім'я буде відомо. Ви зробили не просто помилку, а злочин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич, «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний пане Голово. Шановний головуючий, відповідні повноваження чітко передбачені частиною

другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану». Я абсолютно переконаний, що такі проекти постанов мають обговорюватися швидко, взагалі бажано приймати рішення без обговорення.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення. Переходимо до прийняття рішення. Прошу зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про здійснення начальниками військових адміністрацій населених пунктів у Бердянському, Василівському, Мелітопольському та Пологівському районах Запорізької області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» ([№ 9244](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 329.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Далі. Проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо імплементації норм європейського законодавства у національне законодавство України шляхом імплементації окремих положень *acquis* ЄС у сфері аудіовізуальної реклами (Європейської конвенції про транскордонне телебачення, Директиви Європейського парламенту та Ради 2010/13/ЄС про аудіовізуальні медіа послуги від 10 березня 2010 року зі змінами, внесеними Директивою (ЄС) 2018/1808 від 14 листопада 2018 року) та до деяких інших законів» ([№ 9206](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 9206 до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 318.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 262.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми домовилися розглядати це питання з обговоренням.

Микито Руслановичу, запрошую на трибуну для представлення законопроекту. Після цього: два – за, два – проти.

Ви і від комітету, і від авторів, так?

Прошу дати Микиті Руслановичу 4 хвилини на виступ.

ПОТУРАЄВ М.Р., голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановна президіє!

Шановні колеги! Цим законопроектом закрийються наші зобов'язання щодо шостої вимоги ЄС, яка є умовою для початку переговорів про членство України в Європейському Союзі. Ми зробили велику справу – прийняли Закон України «Про медіа». За обсягом роботи цей законопроект значно менший, але його норми остаточно імплементують в українське законодавство норми Директиви Європейського парламенту та Ради 2010/13/ЄС про аудіовізуальні медіа послуги.

Коротко зупинюся на головних новелах цього законопроекту. Повністю гармонізується рекламна термінологія з європейським законодавством: запроваджується поняття «користувацького контенту» (контент, який створюють самі користувачі в соціальних мережах і таке інше) та реклами, яка там може бути розміщена; вперше вводиться термін і регулювання «продакт-плейсмент», який наразі перебуває в «сірій зоні» (термінологія відсутня); встановлюються критерії, за якими реклама вважається такою, що потрапляє під юрисдикцію України; звужуються вимоги щодо обов'язковості оплати в Україні розповсюдження реклами на території України; прямо передбачається саморегулювання та співрегулювання у сфері реклами шляхом прийняття кодексів, якими буде регулюватися рекламний контент, спрямований на дітей, щоб там нічого, скажімо, зайвого або шкідливого для них не було; розширюється заборона вміщувати в рекламі твердження та зображення, які є дискримінаційними або розпалюють ненависть.

Також відповідно до європейських квот переводяться квоти на рекламу в телевізійному просторі, радіоетері. Це принципово не змінюється, просто трохи по-іншому визначатимуться часові проміжки.

Далі. Забороняється обробляти персональні дані дітей, які можуть бути використані з комерційною метою.

Важливою новелою є запровадження регулювання реклами на платформах спільного доступу до відео та інформації. У нас зараз, ви знаєте, онлайн-кінотеатри, інші платформи спільного доступу. Там повна анархія, можна рекламувати все, що завгодно. Ми ставимо в цьому крапку.

Також переносимо повністю всі норми, які стосуються заборони тютюну, тютюновмісних сполук, пристроїв для споживання тютюнових виробів, в цей законопроект, щоб всі норми, прийняті нами в 2019 році, зберігалися. Тут не йдеться жодним чином про послаблення якихось рестрикцій, спрямованих на захист українських громадян від різних шкідливих речей.

Уточнюється поняття соціальної реклами. Зокрема дозволяється показ зброї, що в нас зараз заборонено, наприклад, ЗСУ, Національної гвардії України та інших сил оборони. Це дико під час повномасштабної навали.

Робимо суттєвий крок у боротьбі з піратством. Будемо боротися з тими, хто розміщує рекламу на піратських сайтах.

Ось про що в цілому цей законопроект. У ньому є певні речі, які потребують доопрацювання до другого читання, і ми це зробимо. Вони важливі, але не аж такі, з якими ми не впораємося за два тижні, які в нас будуть для доопрацювання до другого читання.

Дякую вам дуже за увагу. Прошу підтримати цей важливий євроінтеграційний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Микито Руслановичу.

Я так розумію, ми не будемо ставити на голосування пропозицію про скорочення строків. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Євгенія Михайлівна Кравчук, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

КРАВЧУК Є.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги! Сьогодні ми розглядаємо законопроект з дуже довгою назвою, тому будемо його називати законопроект № 9206. Він дуже важливий для повного виконання шостої вимоги із семи, які потрібні для того, щоб Україна зберегла статус кандидата на вступ до Європейського Союзу, стосується змін до рекламного законодавства. Це не лише осучаснення національного законодавства, але й імплементація відповідної Директиви Європейського парламенту та Ради 2010/13/ЄС про аудіовізуальні медіа послуги. Ми синхронізуємося як технологічно, так і сутнісно з європейським законодавством через чіткі критерії для ідентифікації реклами.

Окрім того, нам треба мати інститути саморегулювання та співрегулювання у сфері реклами, як це є в Європейському Союзі. Наші ліцензійні та дозвільні алгоритми мають відповідати практиці ЄС, що повністю вирішується цим законопроектом.

Також ми пропонуємо вдосконалити регулювання соціальної реклами: впроваджуємо поняття «користувацького контенту» та реклами в ньому, вперше регулюємо рекламу на платформах спільного доступу – у месенджерах, ботах, віртуальній та доповненій реальності і таке інше.

Забороняється суб'єктам у сфері медіа обробляти персональні дані дітей з комерційною метою, що дуже важливо.

Також ми повністю усуваємо технічні неузгодженості і всі зміни до законодавства щодо заборони реклами тютюну, які ми прийняли в 2019 році, що набиратимуть чинності відповідно до прийнятого Верховною Радою рішення.

Принагідно хочу подякувати колегам з Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування за підтримку цього законопроекту. Прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ар'єв Володимир Ігорович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Миколі Княжицькому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Княжицький. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги, це, очевидно, загалом позитивний проект, тому «Європейська солідарність» підтримуватиме його в першому читанні. Але я зупинюся на деяких питаннях, які необхідно врегулювати до другого читання.

У законопроекті дається визначення соціальної реклами, але не зазначається відповідей на питання: чи можна, наприклад, вважати соціальними ролики Служби безпеки України або ролики з закликами підтримати армію, або ролики волонтерів щодо збирання коштів на військові гуманітарні цілі, які розміщують всі наші медіа. Законопроектом це не вводиться в поняття соціальної реклами. Тобто навіть з податкової точки зору всі вони мають бути оплачені за ринковою ціною. Це несправедливо, і ми будемо це виправляти до другого читання.

Наступне. Відповідно до нового Закону «Про медіа» у нас створюються нові органи регулювання. Відповідно до норм цього закону органи регулювання, тобто люди з бізнесу, наприклад, ІТ, регулюватимуть зміст реклами на транспорті. А це треба виписати в такий спосіб, щоб там був створений свій орган регулювання і вони займалися цим регулюванням виключно профільно.

Є досить багато питань щодо термінології. Наш шановний спікер багато займався авторськими правами. У цьому законопроекті є термін «знак для товарів і послуг», який вже декілька років замінений на термін «торговельна марка». Тобто в законопроекті використовуються старі терміни.

Очевидно треба краще прописати розмежування спонсорства новин, що забороняється, і програм про поточні події, тому що в чинному законі це одне й те саме.

У статті 20 законопроекту йдеться про заборону, між іншим, тут я посперечаюся з шановним головою комітету, колегою, реклами з використанням зображень зброї. Думаю, це треба зняти, принаймні, на час воєнного стану, встановленого законом. Те саме стосується і використання зображення Державного Герба України, Державного Прапора України та звучання Державного Гімну України. В усьому іншому позитивний законопроект. Ми підтримуємо і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Павленко Юрій Олексійович, депутатська група «Платформа за життя та мир».

Шановні колеги, після цього будемо голосувати дуже важливий законопроект.

Будь ласка, Юрію Олексійовичу.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги, підтримую всіх у тому, що даний законопроект, над яким тривала серйозна робота в профільному комітеті, є надзвичайно важливий. Переконаний, до другого читання можна буде врегулювати всі неточності, певні дискусійні питання. Ми будемо його підтримувати. Закликаю колег проголосувати і підтримати даний законопроект у першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Прошу зайняти свої місця. Переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо імплементації норм європейського законодавства у національне законодавство України шляхом імплементації окремих положень *acquis* ЄС у сфері аудіовізуальної реклами (Європейської конвенції про транскордонне телебачення, Директиви Європейського парламенту та Ради 2010/13/ЄС про аудіовізуальні медіа послуги від 10 березня 2010 року зі змінами, внесеними Директивою (ЄС) 2018/1808 від 14 листопада 2018 року) та до деяких інших законів» ([№ 9206](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 320.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Покажіть по фракціях і групах. Ось так ми голосуємо за європейські законопроекти. Дякую всім за єдність.

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розміщення Національного військового меморіального кладовища у місті Києві» ([№ 9240](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 9240 до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 322.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про визначення законопроекту № 9240 невідкладним та скорочення строків внесення альтернативних законопроектів до нього до початку розгляду питання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 316.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 272.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, законопроект будемо приймати за основу та в цілому, але з обговоренням. Тому прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Слово надається народній депутатці Пуртовій Анні Анатоліївні, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ПУРТОВА А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 221, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, майже щодня Президентом України приймаються укази про удостоєння державними нагородами та високим званням Герой України військовослужбовців, захисників та захисниць, які, проявляючи особисту мужність і героїзм, лишаючись вірними військовій присязі, загинули внаслідок зіткнення з ворогом. Пам'ять героїчно загиблих героїв має бути належним чином вшановано.

Питання про гідне місце поховання та вшанування загиблих воїнів на сьогодні стоїть дуже гостро у суспільстві, зокрема, серед сімей загиблих воїнів.

У травні 2022 року Верховною Радою України був прийнятий Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо Національного військового меморіального кладовища» і на законодавчому рівні закріплено поняття Національного військового меморіального кладовища та особливості його правового статусу. На реалізацію цього закону Кабінетом Міністрів України спільно з Міністерством у справах ветеранів України напрацьовано план-графік створення Національного військового меморіального кладовища та з урахуванням пропозицій зацікавлених сторін визначено місце його розміщення на проспекті Броварському в Дніпровському районі міста Києва.

Дев'ять років війни, багато загиблих. На жаль, зараз гинуть наші захисники і захисниці. Україна має гідно вшановувати пам'ять загиблих воїнів з належним церемоніалом, як це відбувається в інших країнах світу.

Реалізація цього проекту матиме позитивний вплив на інтереси захисників та захисниць України, сімей захисників, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність сучасної України, сприятиме консолідації та розвитку української нації, її історичної свідомості. Наразі головне – швидко дати практичну можливість поховати полеглих. Це наша спільна історія і спільний біль.

Прошу вас підтримати законопроект № 9240 за основу та в цілому. Це буде найменша реальна вдячність замість тисячі слів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Анно Анатоліївно.

Слово надається народному депутату Кубіву Степану Івановичу, фракція «Європейська солідарність».

Геращенко Ірина Володимирівна. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, зараз ми обговорюємо той законопроект, який потребує уваги і поваги, тому що гідне вшанування пам'яті загиблих героїв, а, на жаль, йдеться про тисячі українських воїнів – чоловіків і жінок, – це наша з вами відповідальність.

Я хочу подякувати Київській міській раді, зокрема нашій команді там, за прийняття відповідного рішення. Очевидно, сьогодні Верховна Рада має прийняти рішення про створення Національного меморіалу пам'яті. Дуже правильно обрано місце – Національний історико-меморіальний заповідник «Биківнянські могили», де поховані останки жертв, вбитих енкавеемним режимом Сталіна, повним послідовником якого сьогодні є Путін.

Свого часу наша команда створила Алею пам'яті на кожному цвинтарі нашої країни, що є дуже важливо. Але сьогодні йдеться про таку кількість героїв, що має бути створено відповідний меморіал. Але, друзі, вшанування пам'яті героїв – це не лише їх гідне поховання і можливість перепоховання на цьому меморіалі, а й нагородження.

Ми хочемо вшанувати хвилиною мовчання і загиблих народних депутатів України – «свободівця» пана Марченка і нашого колегу Олега Барну, який загинув на Донеччині кілька тижнів тому. І дуже важливо, щоб вони були нагороджені державними нагородами так само, як Юрій Каракай, як всі члени команд, які воювали за Україну під одним прапором.

Ми звертаємося до Президента України із закликом відзначити державними нагородами всіх солдатів і офіцерів, які як герої загинули на цій війні, незалежно до якої команди вони належали, і, звичайно, народних депутатів України попередніх скликань Барну і Марченка. Вічна пам'ять Героям!

(Хвилина мовчання).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Павленку Юрію Олексійовичу, група «Платформа за життя та мир».

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги, приєднуюся до кожного слова попередніх виступаючих з цієї трибуни. Ще раз хочу вшанувати пам'ять кожного українського героя, який поклав своє життя, захищаючи суверенітет і незалежність нашої держави. Переконалий, Верховна Рада одногolosно підтримує ініціативу щодо створення Національного військового меморіального кладовища. І тут дуже важливо, щоб пам'ять не обмежувалася виключно одним меморіалом. Сьогодні в кожному своєму рішенні ми маємо пам'ятати про солдата, який зараз знаходиться на фронті, про кожного пораненого, який проходить дуже непросте лікування або за життя якого борються лікарі, пам'ятати про тих, хто сьогодні

забезпечує перемогу в тилу, підтримувати сім'ї героїв. Наш обов'язок – шанування кожного українського героя, який поклав своє життя або віддав своє здоров'я, захищаючи країну.

Дуже важливо, щоб на кожному кладовищі в кожному куточку країни було належне ставлення до могили солдата. Ми бачимо і знаємо непоодинокі випадки, коли могили руйнуються, розмиваються, потребують ремонту, але міські влади, на жаль, не роблять це оперативно і швидко, а чекають теплої погоди.

Ми голосуємо за це рішення. Упевнений, парламент має забезпечити ще й контроль за похованням кожного військового.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розміщення Національного військового меморіального кладовища в місті Києві» ([№ 9240](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 308.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розміщення Національного військового меморіального кладовища в місті Києві» ([№ 9240](#)) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 322.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую, колеги.

Шановні друзі, наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення якості вищої освіти» ([№ 8095](#)). Повторне друге читання.

До мене надійшла заява від народного депутата Кириленка, який просить замість розгляду всіх його поправок дати йому 5 хвилин на виступ, і після цього голосуємо за прийняття законопроекту в цілому.

Іван Григорович Кириленко. Будь ласка, 5 хвилин.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую,

шановний пане Голово. Насамперед хочу сказати велике спасибі колегам по комітету за невтомну роботу щодо вдосконалення освітнього процесу особливо в цей тяжкий для всієї освіти, і не тільки для освіти, воєнний час. І свідченням цієї невтомної роботи є голосування в цьому залі абсолютною більшістю голосів всіх законопроектів, які вносяться нашим комітетом.

У даному разі, на жаль, ми не можемо підтримати цей законопроект, тому що у своїх пошуках удосконалення процесу контролю якості вищої освіти ми переступили поріг дозволеного – порушили чотири статті Конституції, на що чітко вказують і Головне науково-експертне, і Головне юридичне управління Апарату Верховної Ради України.

Нагадую, цим законопроектом пропонується уточнити процедури формування складу Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, встановити його структуру, визначення порядку проведення акредитації закладів вищої освіти та їх послідуєчого моніторингу.

Де є порушення Конституції? Перше. На порушення вимог статті 19 Основного Закону України пропонується врегулювати повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування на підзаконному рівні або взагалі надати дискреційні повноваження. Це недобра практика, друзі, цього допускати не можна, бо це буде прецедент.

Друге. Законопроект містить норми, які порушують принцип правової визначеності (стаття 8 Конституції), що не сприятиме їх однозначному правозастосуванню. І це теж шлях до зловживань на місцях. Цього допускати також не можна.

Третє. Порушується стаття 95 Конституції, бо джерелами фінансування діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти є кошти, отримані як плата послуг з акредитації у розмірах, що визначаються Національним агентством. Друзі, це дуже серйозне порушення, бо бюджетне законодавство у нас жорстко відрегульовано, і туди не треба влізати, бо може закінчитися недобре, навіть криміналом.

Четверте. Встановлюється виключення із загального правила по відношенню до певної категорії осіб, які мають однакові права і обов'язки, що прямо суперечить вимогам статті 24 Конституції України.

Тому і освітянське середовище, і наша фракція у своїй експертній оцінці пропонуємо таке. Державі не слід розширювати функції та повноваження дозвільних бюрократичних органів контролю за роботою закладів вищої освіти, бо ми виступаємо за автономію вищих навчальних закладів, що є однією із головних вимог Європейського Союзу. Нам не варто збільшувати витрати вищих навчальних закладів на акредитацію освітніх програм та дозволяти здійснювати оплату таких послуг за рахунок видатків із загального фонду бюджету на підготовку фахівців наукових та науково-педагогічних кадрів. Тобто простими словами, замість спрямування коштів на підготовку фахівців та кадрів, законопроектом пропонується платити за сертифікати про акредитацію. Ну, не зовсім комільфо.

Наступне. Державі не слід безпідставно надавати керівникам та працівникам таких установ завищені державні статуси.

Думаю, в нас була б можливість ще більше удосконалити цей потрібний законопроект, але, на жаль, для фракції «Батьківщина» порушення Конституції є табу. Ви знаєте, якщо в законопроектах є порушення Конституції і Головне науково-експертне, і Головне юридичне управління Апарату Верховної Ради України вимагають їх доопрацювати, ми погоджуємося з такою позицією, бо ми є найвищим законодавчим органом, нам порушувати не можна.

Дякую. На жаль, цей законопроект ми не можемо підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми обговорили це питання. Переходимо до прийняття рішення. Шановні колеги, займіть свої місця. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення якості вищої освіти» ([№ 8095](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги!

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки» ([№ 6203](#)). Друге читання.

Запрошую на трибуну голову підкомітету Комітету з питань екологічної політики та природокористування Мандзія Сергія Володимировича.

Колеги, ми говорили, що буде одна поправка від «Європейської солідарності» і декілька – від «Батьківщини». Правильно я розумію?

Тоді почнемо з «Європейської солідарності, а представника від «Батьківщини», якщо можна, прошу підійти до мене.

Артуре, хто від вас буде? Який номер поправки? Просто 1 хвилина, так?

Ірина Фріз. Будь ласка, 1 хвилина.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, пане Голово. Шановні колеги, насправді ми маємо ситуацію, коли до першого читання надійшов законопроект, який містив корупційні ризики, про що був висновок профільного антикорупційного комітету, в якому ми наголошували на необхідності виключення дискреційних повноважень ДСНС, закладених у тексті законопроекту.

Наразі є ситуація, коли я маю подякувати профільному комітету за врахування підготовленої нашою фракцією поправки авторства Ростислава Павленка та Артура Герасимова, якою знімається ця дискреція з повноважень ДСНС. Закликаю колег демонструвати конструктив та єдність, адже коли ми чуємо один одного, тоді прийматимемо законопроекти, які будуть далекі від декларацій, але дійсно оновлюватимуть систему і полегшать життя громадян і бізнесу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Ірино.

Ми домовилися, що замість поправок виступить Михайло Михайлович Цимбалюк, і потім голосуємо.

Будь ласка, Михайле Михайловичу, 2 хвилини.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* «Батьківщина». Шановні колеги, насправді комітет до другого читання дещо удосконалив цей законопроект, але все-таки залишилися дуже ризиковані речі. Це, наприклад, те, що Державна служба з надзвичайних ситуацій матиме право без керівника або уповноваженої особи приходити на підприємство, в установу і проводити перевірку. Уявіть собі, що це буде за перевірка і яка її об'єктивність. Це корупційний ризик.

Наступне. Після усунення недоліків, які були виявлені чи комісією, чи уповноваженим представником Державної служби з надзвичайних ситуацій, щоб відновити роботу підприємства (увага!) потрібно ще одну таку перевірку. Тобто це неприпустима річ, коли на одне й те саме порушення служба приходиться двічі.

І ще декілька суттєвих зауважень, які, на жаль, не вдалося усунути шляхом доопрацювання до другого читання, і наші поправки не були враховані. Це встановлення додаткової перевірки за рішенням суду. Тобто, крім обставин, передбачених законодавством, вноситься ще одна норма – позапланова перевірка за рішенням суду. Це суперечить уже діючому законодавству, і до другого читання цю норму, на жаль, не вдалося удосконалити.

Тому фракція «Батьківщина» не може проголосувати за цей законопроект. Але, користуючись нагодою, я хочу подякувати всім працівникам державної служби, всім рятувальникам за ту роботу, яку вони сьогодні виконують.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Михайловичу. Приєднуємося до ваших поздоровлень і привітань працівників цієї служби.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Переходимо до прийняття рішення щодо нього. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки» ([№ 6203](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 275.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую, колеги.

Наступний проект Закону «Про об'єднання сільськогосподарських товаровиробників» ([№ 8149](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, давайте два – за, два – проти і голосуємо.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народній депутатці Короленко Валентині Юріївні, фракція політичної партії «Слуга народу».

КОРОЛЕНКО В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Марині Вікторівні Нікітіній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марина Вікторівна Нікітіна. Будь ласка.

НІКІТІНА М.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 82, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, дуже важливий євроінтеграційний законопроект, норми якого надають об'єднанням сільськогосподарських товаровиробників механізми репрезентативної функції, допоможуть їм дієвіше відстоювати, захищати свої права та інтереси як перед органами державної влади місцевого самоврядування, так і в подальшому вступити у відповідні асоціації та об'єднання вже європейських товаровиробників аграрної продукції і гідно представляти Україну як аграрну країну на ринку Європейського Союзу.

Нагадую, норми цього законопроекту імплементують норми європейських регламентів, європейського права в наше національне законодавство, виконують частину Угоди про асоціацію України з ЄС. Прошу всіх підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Степан Іванович Кубів, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, прошу передати слово Артуру Герасимову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Метою проекту Закону «Про об'єднання сільськогосподарських товаровиробників» є виконання євроінтеграційних зобов'язань України в частині визначення правових та організаційних засад визнання державою об'єднань сільськогосподарських товаровиробників і таке інше. На перший погляд, дуже правильний законопроект, це треба робити, але є декілька «але», які нам не дозволяють проголосувати за нього в першому читанні. Тому в першому читанні ми утримаємося, але якщо це буде виправлено до другого читання, ми, звичайно, його підтримаємо.

Перше. Законопроект виписаний таким чином, що об'єднання сільськогосподарських товаровиробників підпадають під дію Закону України «Про громадські об'єднання», на чому наголошує і Головне науково-експертне управління. Разом з тим, такий підхід у повній мірі не корелюється з конституційно визначеними засадами реалізації права громадян на об'єднання (стаття 36 Основного Закону України). Це треба якимось чином виправляти.

Друге. Варто сказати, що в цьому законопроекті ми делегуємо частину повноважень від держави саме об'єднанням сільськогосподарських товаровиробників. Чесно кажучи, згідно з Конституцією такі механізми не передбачені. Тому, якщо ми вже хочемо це зробити, нам треба виписати це так, щоб не було порушень Основного Закону України.

І насамкінець. У проекті закону пропонується внести зміни до статті 103 Регламенту Верховної Ради України, зокрема доповнити її нормою про те, що об'єднання сільськогосподарських товаровиробників мають давати експертизу на законопроекти профільного комітету. Але це вже є в обов'язках профільного комітету, і я не вважаю за потрібне прописувати це додатково. Вважаємо, це має бути виправлено.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Вороньку Олегу Євгенійовичу, депутатська група «Відновлення України».

ВОРОНЬКО О.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 103, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Прошу передати слово Бурмічу Анатолію Петровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анатолій Петрович Бурміч. Будь ласка.

БУРМІЧ А.П. Шановний Голово! Шановні колеги! Група «Відновлення України» підтримуватиме цей законопроект. Він не просто євроінтеграційний, а, ми впевнені, сприятиме розвитку сільського господарства, переробці продукції і таке інше. Такі об'єднання сприятимуть концентрації капіталу, що в свою чергу сприятиме вирішенню питань глибокої переробки сільськогосподарської продукції, сприятиме експорту вже з більшою добавленою вартістю. Представники об'єднання зможуть брати участь у засіданнях комітету, висловлювати свої побажання для прийняття законопроектів, норми яких більше захищатимуть виробників сільськогосподарської продукції.

Крім того, незважаючи на передачу державою повноважень таким об'єднанням, держава має посилювати свій вплив і в напрямі застосування різних хімічних добавок – гербіцидів чи пестицидів, і на навколишнє середовище, щоб продукція наша була якісною і гарною.

Група «Відновлення України» підтримує цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Замість Кириленка виступить Євтушок Сергій Миколайович. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане головуєчий. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, сьогодні ми почули від Голови Верховної Ради повідомлення про те, що група у складі представників від кожної фракції працювала у Польщі у форматі Діалогу Жана Моне. Шановні панове демократи, ми говорили, що як тільки бачимо, що в сесійному залі з'являються законопроекти під грифом «євроінтеграційний», маємо чітко розуміти, що це ціль номер один всієї країни, а не лише парламентської зали. Ми чітко повинні розуміти, що довіряємо суб'єкту права законодавчої ініціативи і готові голосувати всією парламентською залогою, аби підтримати наш вступ до європейської сім'ї.

Фракція «Батьківщина», на жаль, не може підтримати нововведення, запропоновані в цьому законопроекті, який стосується сільгосптоваровиробників, тому що, з одного боку, ми бачимо позитивні євроінтеграційні речі, а з іншого, ряд нововведень, які межують з величезними питаннями щодо появи корупційних

складових з ухваленням цього законопроекту. Створення реєстру об'єднань сільськогосподарських товаровиробників потребує додаткових витрат з бюджету України не тільки для створення таких органів, а й потім для утримання.

Також існує ймовірність утворення об'єднань, які лобіюватимуть інтереси своїх членів перед органами державної влади, і тоді інші сільгосптоваровиробники постають перед загрозою опинитися в нерівних ринкових умовах. Саме тому фракція «Батьківщина» утримується від голосування. Просимо парламент, без виключення всіх суб'єктів права законодавчої ініціативи, якщо це...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Миколайовичу.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Переходимо до прийняття рішення. Прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про об'єднання сільськогосподарських виробників» ([№ 8149](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Законопроект прийнято за основу з доопрацюванням положень відповідно до Регламенту.

Ідемо далі, шановні колеги. Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правового регулювання вчинення нотаріальних та реєстраційних дій при набутті прав на земельні ділянки» ([№ 7532](#)). Друге читання.

Ми говорили, що там буде кілька поправок від «Батьківщини». А, 5 хвилин замість поправок?

Тоді Цимбалюк Михайло Михайлович. Будь ласка, 5 хвилин, і голосуємо в цілому.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. Фракція «Батьківщина». Шановні пане Голово, президіє, народні депутати! Насправді, законопроект має позитивні норми, ним удосконалюється вирішення окремих питань, пов'язаних з набуттям права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення. Але є ті небезпечні норми, які не вдалося удосконалити шляхом внесення поправок до другого читання, на яких я хотів би зосередити увагу.

Змінами до частини другої статті 89 Земельного кодексу України встановлюється, що всі права та обов'язки власника земельної ділянки переходять до довірчого власника, якщо відповідно до закону право власності особи, яка передала своє майно у довірчу власність, припиняється. Таким чином порушуються

права кредитора або довірчого власника щодо забезпечення зобов'язання боржника за кредитним договором, договором позики (стаття 597 Цивільного кодексу України). Встановлюється обмеження у користуванні земельною ділянкою довірчим власником. Він може передавати земельну ділянку третім особам лише на праві оренди, якщо право власності особи, яка передала цю ділянку у довірчу власність, припиняється.

Є ще одна дуже небезпечна річ. Цим законопроектом скасовується (увага!) обов'язковість експертизи землевпорядної документації при передачі земельної ділянки інвестору зі значними інвестиціями. А це може призвести до неефективного виконання функцій держави щодо забезпечення належного використання та охорони земельних ділянок, ставить у нерівні умови всіх інших власників.

При визначенні максимальної площі земельних ділянок сільськогосподарського призначення, що може бути у власності громадянина, а це 10 тисяч гектарів, площа земельних ділянок сільськогосподарського призначення, що належить на правах спільної сумісної власності подружжю, враховується у загальній площі земельних ділянок лише того із подружжя, за яким зареєстровано право власності. Таким чином створюються умови для концентрації земельних ділянок сільськогосподарського призначення в окремих родинах, що категорично заборонено вже діючим законодавством.

Положення про те, що перевірка набувача або власника земельної ділянки сільськогосподарського призначення не здійснюється (зміна до частини четвертої статті 130 Земельного кодексу України), зокрема щодо максимальної площі земельних ділянок, що може бути у власності, при набутті у власність земельних ділянок сільськогосподарського призначення площею: для садівництва – 0,25 гектара, для ведення особистого селянського господарства – 2 гектари, може призвести (увага!) до концентрації земельної ділянки в осіб з порушенням вимог щодо максимального обсягу землі, що може бути у власності одного громадянина.

Тобто цей законопроект суперечить вже діючому закону. Це може бути колізією або стати причиною оскарження у Конституційному Суді України у разі прийняття цього проекту закону.

Отже, виходячи із вищенаведеного, враховуючи позитивні речі, на яких я наголошував, але через неврахування комітетом тих поправок, якими ми пропонували удосконалити цей законопроект і зняти ризики, які я вище озвучив, фракція «Батьківщина» не може підтримати цей законопроект у другому читанні та в цілому.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту, розглянули всі поправки. Переходимо до прийняття рішення.

Перед тим, як прийняти рішення, я прошу ще раз всіх суб'єктів права законодавчих ініціатив, які знаходяться тут, навіть попри прийняття ваших хороших законів, ми домовилися не поширювати інформації раніше ніж через

годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Це стосується всіх і кожного. Домовилися, колеги, так?

Отже, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правового регулювання вчинення нотаріальних та реєстраційних дій при набутті прав на земельні ділянки» ([№ 7532](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 257.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги!

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення оподаткування контрольованих іноземних компаній» ([№ 8137](#)) та альтернативний до нього проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо уточнення визначення контрольованих іноземних компаній та вдосконалення оподаткування прибутку таких компаній» ([№ 8137-1](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цих законопроектів за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Кубів Степан Іванович, «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово, прошу передати слово пані Ніні Южаніній.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, я не уявляла собі, що народні депутати під час війни продовжуватимуть опікуватися власниками офшорних компаній, а не турбуватися про Збройні Сили України, кожного воїна, родини загиблих. Два роки тому саме ви тут звільнили таких власників від сплати податку на доходи фізичних осіб під час ліквідації контрольованих іноземних компаній. Цим ви дозволили (на сьогодні вже відомі офіційні цифри) недоотримати 45 мільярдів гривень в державний бюджет, вони

залишилися у власників офшорних компаній, і 8 мільярдів гривень – в місцеві бюджети. І ви хочете сказати, що ми зараз спільно шукаємо гроші для Збройних Сил України?

Шановні колеги, серед вас є багато людей, зацікавлених в подальшому послабленні оподаткування контрольованих іноземних компаній. Але майте совість, досить цинічно приймати закони на свою користь, при цьому не зважати на те, що зараз найкривавіший період широкомасштабної війни російської федерації проти України.

Тому розширення чергових послаблень щодо власників КІКів я не сприймаю взагалі і прошу вас не робити наступних кроків. Якщо ви хочете продовжити наповнювати кишені таких власників, робіть це після закінчення війни, але точно не зараз.

Зараз ви намагаєтеся вивести з-під звітності тих, хто не розподіляє прибуток. Це великі адвокатські, консалтингові компанії, які, в тому числі й через війну, відкрили величезні офіси і працюють за межами України з офшорним статусом, і ми навіть не хочемо знати, що це за компанії і скільки їх знаходиться за межами України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, коли я запитав, заперечень не було. Тоді в мене пропозиція: зараз всі виступлять, а потім ще дамо слово двом авторам законопроектів. На засіданні Погоджувальної ради ми домовилися тільки за два – за, два – проти, але автори законопроектів наполягають.

Запрошую до слова Гринчук Оксану Анатоліївну, фракція політичної партії «Слуга народу».

Я так розумію, замість Гринчук виступатиме Данило Олександрович, так? А потім ви ще виступите як автор свого законопроекту. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, зради, як завжди, немає. У січні 2020 року ми з вами вперше в історії України прийняли антиофшорний закон, яким обклали податком на доходи контрольовані іноземні компанії, розташовані за межами України. Пам'ятаю, за цей закон нас тоді критикували ті, які зараз критикують за деякі зміни механізму.

Про що законопроект, який зараз розглядається? Протягом цього періоду був напрацьований досвід, який показав деякі недоліки в прийнятому механізмі. Механізм ми приймали вперше, тому, безперечно, певні помилки були допущені.

Що пропонується? Уточнюємо, в яких випадках та щодо якої інформації платники податків можуть надавати запити на вимогу Державної податкової служби. Уточнюємо підстави для проведення документарних позапланових перевірок. Уточнюємо, що юридичний чи фізичний контроль контрольованих іноземних компаній визначається на 31 грудня. Визначаємо особливості оподаткування

прибутку від операцій з цінними паперами. Визначаємо дефініції, поняття «трасту» та «фідучіарного обов'язку». Визначаємо особливості включення до звіту про КІК неприбуткових та благодійних організацій.

Таким чином ми враховуємо ті технічні моменти, про які нас просять бізнес, податкова, які не були враховані в тому законопроекті, який, ще раз повторюся, вперше в історії нашої держави ми прийняли в січні 2020 року. Дякуємо, що на сьогодні інститут антиофшорного законодавства відбувся, він працює, але потребує деяких змін, які я прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Совсун Інна Романівна, фракція «Голос». Будь ласка.

СОВСУН І.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Ярославу Железняка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, давайте я поясню як з'явився цей законопроект. Після прийняття парламентом нинішнього скликання дуже важливих змін, у тому числі щодо антиофшорного законодавства, так званого BEPS, був час для того, щоб Державна податкова служба, Міністерство фінансів і залучені ними експерти ОЕСД, інші європейські експерти напрацювали зміни до закону. Цей законопроект погоджений податковою і Мінфіном.

Коли приймали зміни про офшори, я пам'ятаю, багато колег виступали проти них. Так ось те, що зараз пропонується, вирівнює багато питань, які обґрунтовано виникали тоді у бізнесу і опонентів законопроекту. Тому, як правильно сказав попередній оратор, зради немає.

Якщо є бажання щось виправити, можна це зробити до другого читання. Я був присутній на трьох робочих групах, де були представники податкової, Мінфіну і бізнес-асоціацій. Текст, який зараз вийшов, є компромісним. Тобто те, що просив бізнес, але не підтримав Мінфін, виключили, і те, що просив Мінфін, але не підтримав бізнес, теж виключили.

Отже, якщо ми хочемо зробити нормальні умови роботи в Україні, а особливо під час війни, цей законопроект точно можна приймати в першому читанні. Якщо є бажання підвищити штрафи, посилити контроль, це можна реалізувати через поправки до другого читання. Але законопроект точно вартий розгляду

в першому читанні, про це просять всі провідні бізнес-асоціації. Ви можете це перевірити, зауглившись в новинах реєстраційний номер законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз виступить Іван Іванович Крулько, потім – автори законопроектів Гетманцев і Разумков, і після цього перейдемо до голосування.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Ми проаналізували цей законопроект з нашими експертами, а також і на засіданні фракції. Фракція «Батьківщина» не може підтримати цей проект закону, оскільки його аналіз свідчить про те, що підходи, закладені в ньому, суперечать тим позиціям і вимогам, які існують, наприклад, у FATF.

Крім того, в нас є зауваження до цього законопроекту. Фактично зупиняються та пом'якшуються прийняті раніше норми Податкового кодексу про трансфертне ціноутворення. Суперечливим є і визначення контролера, який володіє контрольованою іноземною компанією, який набуває обов'язку звітувати за результатами звітного періоду. Проектом встановлюється, що буде лише той контролер, який володіє часткою станом на 31 грудня відповідного календарного року, що теоретично відкриває шлях до шахрайства. Власник контрольованої іноземної компанії, наприклад, може набувати контролю власності майже увесь рік часткою і втратити його перед завершенням звітного періоду.

Наразі для визначення частки контролера в контрольованій іноземній компанії необхідно підсумувати частки, які йому належать спільно з будь-якими іншими пов'язаними особами. Водночас проектом закону коло таких осіб обмежується пов'язаними особами першого ступеня спорідненості, тобто дружиною і дітьми. Строки проведення перевірки контролюючою особою не можуть перевищувати шість місяців, натомість до нього не зараховується строк, на який зупинено перебіг строків, що може призвести до того, що перевірки триватимуть роками.

Тому цей законопроект ми не можемо підтримати в першому читанні. Але давайте доопрацювати його до другого читання і встановлювати однакові правила для всього бізнесу, для компаній, які працюють в Україні і які визначені, як контрольовані іноземні компанії. Треба, щоб правила були однакові для бізнесу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми обговорили цей законопроект. Давайте ще дамо можливість виступити авторам законодавчих ініціатив Данилу Олександровичу і Дмитру Олександровичу, потім – голосування.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Власне, ми обговорили і обмінялися думками щодо законопроекту № 8137. Із цього обговорення зрозуміла його необхідність і сутність, яка полягає виключно у виправленні тих технічних моментів, які були озвучені з цієї трибуни. Єдине, що я хотів би додати до обговорення, це те, що практично всі великі бізнес-асоціації звернулися до кожного голови фракції з листами підтримки щодо цього законопроекту. Це і Європейська Бізнес Асоціація, і Американська торгова палата, і Українська рада бізнесу, і багато інших структур, які публічно офіційно просили нас про те, аби ми підтримали цей законопроект. Законопроект важливий, тут точно немає ані політики, ані зради.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Даниле Олександровичу.
Дмитро Олександрович Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., *народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, Верховна Рада вже один раз провалила цей законопроект і направила його на доопрацювання. Дійсно, він став трохи краще. Але нашим альтернативним законопроектом передбачається набагато більше корисних норм, аніж основним, який комітет підтримав. На жаль, законопроект «Розумної політики» комітет не підтримав.

Однак давайте говорити відверто. Коли ми сьогодні кажемо, що немає грошей на виплати українській армії доплат у розмірі 30, 100 тисяч гривень, бо в нас є дефіцит, ми даємо можливість виводити кошти в офшори, даємо можливість ухилятися від сплати податків в Україні. Коли ми зараз починаємо говорити про те, що будемо скасовувати пільгову систему з податком у 2 відсотки і піднімати до 5 відсотків з обороту, даємо можливість офшорним компаніям працювати легше. Коли ми говоримо, що повертаємо перевірки для українського бізнесу, цей український бізнес піде в офшори і не працюватиме в нашій державі, і тоді не буде чим платити нашим Збройним Силам, не буде ні 30, ні 100 тисяч, і далі блокуватимуться постановами будь-які ініціативи, які повертають ці виплати. Нагадую, автори основного законопроекту повертають тиск на малий і середній бізнес.

Давайте все-таки підходити розумно, виважено і давати можливість українському бізнесу розвиватися на території нашої держави, а не шукати кращої долі десь по світу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цих законопроектів. Прошу зайняти місця і приготуватися до голосування. Переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення

оподаткування контрольованих іноземних компаній» ([№ 8137](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 241.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» ([№ 6529](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запишіться на виступи: два – за, два – проти. Чи можемо одразу проголосувати проект закону без обговорення? (*Шум у залі*). З обговоренням. Будете виступати, Даниле Олександровичу? Тоді, будь ласка, запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Федієнко Олександр Павлович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

Шановні колеги, не розходьтесь. Записалися тільки дві особи, тому ми швидко перейдемо до голосування.

ФЕДІЄНКО О.П., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Гетманцеву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гетманцев Данило Олександрович. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги! Це так само законопроект, у якому немає жодної зради. Про що він? На сьогодні склалася ситуація, коли особи, які віднесені до санкційного списку, не можуть сплачувати податки, бо санкціями їм заборонено здійснювати фінансові операції. Ну, по-перше, це несправедливо, а по-друге, це нерозумно, тому що усі особи повинні сплачувати податки, зокрема і підсанкційні.

Стосовно цих осіб немає жодних особливостей у галузі податкових відносин. Їм на загальних підставах, наприклад, відшкодовується податок на додану вартість. Чи потрібно відшкодовувати підсанкційним особам ПДВ? Напевно це

питання щонайменше треба обговорити або навіть зняти з розгляду, бо я, чесно кажучи, підсанкційним особам не відшкодував би ПДВ.

Крім цього, законопроектом передбачається оприлюднення податкової інформації про підсанкційних осіб, особливості проведення перевірок та звірок щодо них, а також анулювання реєстрації платником єдиного податку. Тобто це законопроект про підсанкційних осіб у податкових відносинах, щоб, з одного боку, держава змогла отримати належне від них, а з іншого – ми передбачили певні обмеження діяльності таких осіб у сфері оподаткування.

Прошу підтримати законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Даниле Олександровичу.

Слово надається народному депутату Саврасову Максиму Віталійовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ніні Петрівні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Шановні колеги, після цього виступу голосуємо.

Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги! Сьогодні ми ще будемо говорити про Закон України «Про санкції». Він не такий простий і однозначний, як вам щойно доповіли. Коли ви встановлюєте додаткові санкції, які будуть стосуватися податкового законодавства, внесення змін до Податкового кодексу України, то не забувайте, що в цьому законі ще є ряд дій, які мають санкціонуватися, зокрема, Вищим антикорупційним судом, проходити визначення через судові органи. Наразі у нас податкова служба і так повністю перетворена на каральний орган. Оскільки відповідно до Закону України «Про санкції» Рада національної безпеки і оборони України має можливість накладати санкції як невідкладні заходи для розв'язання кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України, сюди можна віднести будь-якого підприємця, будь-яке підприємство, якщо так вважатиме політичний орган РНБО. Послухайте уважно: норми Закону України «Про санкції» дозволяють це робити, і єдиний, хто про це тільки що сказав – автор законопроекту, який ми зараз розглядаємо і який було зареєстровано 19 січня 2022 року, напередодні війни, єдиний, хто говорить про те, що треба норми про такі види санкцій включити до Податкового кодексу України.

Я маю великий сумнів, що такі норми спрямовані на покращення адміністрування податків. Я чомусь точно впевнена... І навіть, якщо ви зараз сумніваєтеся, то пам'ятайте, що норми законодавства використовуються так, як вигідно політичній силі, і ці норми будуть використані саме проти бізнесу.

Прошу не підтримувати законопроект у першому читанні. До речі, прикро, що ви попередній законопроект цинічно підтримали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту, будь ласка, займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» ([№ 6529](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати, шановні колеги? Прошу народних депутатів голосувати.
«За» – 235.

Рішення прийнято.

По фракціях і групах покажіть.

Шановні колеги, наступні законопроекти ми домовилися одразу голосувати без обговорення. Це проекти законів «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо використання митних декларацій та електронної транзитної системи, передбачених Конвенцією про процедуру спільного транзиту, для здійснення транзиту на умовах цього Кодексу» ([№ 9014](#), [№ 9014-1](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо використання митних декларацій та електронної транзитної системи, передбачених Конвенцією про процедуру спільного транзиту, для здійснення транзиту на умовах цього Кодексу» ([№ 9014-1](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу народних депутатів голосувати. За основу, так.

«За» – 291.

Рішення прийнято.

Є пропозиція, я можу поставити її на голосування, скоротити наполовину строки подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту [№ 9014-1](#) (*Шум у залі*). Перепрошую, шановні колеги, є така пропозиція,

я поставлю її на голосування, ми ж її не обговорюємо, вона буде підтримана або не підтримана в залі.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 9014-1. Прошу голосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, дякую.

Наступний законопроект ми теж голосуємо без обговорення. Це проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення кодів УКТЗЕД у відповідність із Законом України «Про Митний тариф України» ([№ 9184](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення кодів УКТЗЕД у відповідність із Законом України «Про Митний тариф України» (№ 9184) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 289.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення кодів УКТЗЕД у відповідність із Законом України «Про Митний тариф України» (№ 9184) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 266.

Рішення прийнято.

Іване Івановичу, ви були на засіданні, усі рішення, які є, ми проговорюємо.

Шановні колеги, ідемо далі. Наступний законопроект... (*Шум у залі*). Перепрошую, Іване Івановичу, ще раз кажу, усе, що ми на засіданні Погоджувальної ради узгоджуємо, я тільки вношу. Наприкінці я перечитую ще раз для того, щоб ми всі підтвердили. Ну, будь ласка, колеги, давайте будемо...

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури виведення з ринку банку в умовах воєнного стану» ([№ 9107-1](#)). Шановні колеги, це друге читання.

Розумію, що буде ставитися на голосування поправка 86 від представника фракції «Європейська солідарність», так? Ніна Петрівна – 5 хвилин, і голосуємо? І Юлія Володимирівна теж виступить 5 хвилин, так? Отже, Ніна Петрівна – 5 хвилин, Юлія Володимирівна – 5 хвилин, і голосуємо за законопроект у цілому.

Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

Потім Юлія Володимирівна Тимошенко, і голосуємо.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги, замість обговорення поправок я прошу послухати нашу позицію, оскільки нам довелося довго працювати над цим законопроектом. Саме наша фракція абсолютно чітко стоїть на тому, щоб норми Закону України «Про санкції» виконувалися, бо він приймався в 2014 році з усвідомленням потреби невідкладного та ефективного реагування на наявні потенційні загрози національним інтересам і національній безпеці України. Але є одне але. Цим законом передбачаються не тільки підстави і принципи застосування санкцій, а ще і види санкцій, до яких ви щойно додали, не пов'язані з цією головною метою, податкові санкції, а також положення про особливості застосування або скасування та внесення змін до санкцій.

І коли ми вже дійшли до внесення змін до Закону України «Про банки і банківську діяльність», то чітко маємо врегулювати питання того, як будуть застосовуватися санкції щодо власників істотної участі у банках, які, наприклад, мають виключно громадянство України і не мають жодного іншого громадянства, тобто громадянства інших країн. Адже Законом України «Про санкції» передбачено, що прийняття будь-яких рішень, застосування будь-яких видів санкцій щодо таких громадян України, виключно громадян України, ще раз повторюю, має певні особливості, які полягають у тому, що застосування санкцій таким органом, як Рада національної безпеки і оборони України, має відбуватися під контролем Вищого антикорупційного суду. І це нині передбачено законодавством: пришвидшений, так би мовити, термін розгляду таких рішень для того, щоб вони насправді були ефективними. Але в цьому проекті закону головний регулятор банківської сфери – Національний банк України – наділяється винятковими повноваженнями, які є неконституційними і не відповідають Закону України «Про санкції».

Ми намагалися співпрацювати з усіма авторами, зокрема, і з Міністерством юстиції України, і з Національним банком України для того, щоб довести, що рішення, які будуть прийматися, мають бути конституційними, легітимними. Ми не говоримо про ті невирішені питання після прийняття багатьох наших законів, які, сподівалися, є робочими для Національного банку України, але норм про виведення неспроможних системних банків із ринку виявилось недостатньо. Зараз мова йде про виведення системно важливих спроможних банків із ринку, але тут з'явилася ще одна біда: зобов'язали Національний банк України приймати рішення про ліквідацію маленького українського банку, який не є системним, але стосовно бенефіціара, власника істотної участі у якому, прийнято рішення РНБО.

Вважаю, що саме стосовно несистемних банків, які для Національного банку України, зі слів його представників, взагалі не є суттєвими, бо вони тільки будуть додавати роботи і не сприятимуть розумному витрачання коштів з Фонду гарантування вкладів фізичних осіб чи державного бюджету, імовірніше, потрібно, щоб рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію таких банків не були обов'язковими, а могли розглядатися і бути прийнятими Національним банком України. І щодо визначення таких власників, як громадяни України, які не мають жодного іншого громадянства, також має бути скориговано цей проект закону. На жаль, ми не можемо зараз його підтримати, хоча були серед тих, хто його ініціював і продовжує наполегливо боротися проти всіх тих власників, які фінансують країну-агресора чи раніше фінансували. І про це навіть є сліди в банківській сфері, але чомусь у Національного банку України не вистачає доказів для судів, як нам пояснили.

Отже, ми утримаємося під час голосування, але розраховуємо, що цей законопроект буде доопрацьовано для того, щоб усі норми, коли ми розглядатимемо його наступного разу, були конституційними. Ми не будемо затримувати голосування законопроекту в залі, бо розуміємо, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Володимирівна Тимошенко, 5 хвилин. І після цього виступу голосуємо, шановні колеги.

Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, ви добре розумієте, мова йде про те, що системні банки, серед засновників яких є підсанкційні фізичні або юридичні особи, не мають права працювати на території України. За цим проектом закону вони націоналізуються і далі управляються в інтересах нашої держави.

Друга частина цього законопроекту стосується несистемних банків, які серед засновників мають підсанкційних осіб. І тут саме йдеться про те, що ці несистемні банки будуть, по суті, виводитися з ринку, ліквідовуватися. Але в кожному такому банку є українські клієнти, тобто ті, хто користується послугами цього банку, зберігає там депозити, у кого там є застави і рахунки. І ми у жодному разі не маємо права прийняти такий закон, за яким клієнти – українські фізичні та юридичні особи – будуть каратися тільки за те, що вони тримали свої гроші на рахунках у цьому банку. Саме тому ми пропонували, щоб несистемні банки, які мають серед засновників підсанкційних осіб, також націоналізувалися, а потім приватизувалися і продовжували існувати як українські банки.

На жаль, ця наша пропозиція не була підтримана і тепер, співпрацюючи з Міжнародним валютним фондом, Національний банк України зобов'язаний виводити ці банки з банківського ринку України, що є неправильним. Натомість, якщо неможливо було врахувати цю нашу пропозицію, ми внесли поправку стосовно того, щоб усім клієнтам таких несистемних банків, які виводяться з ринку, відшкодовувалися всі збитки за рахунок Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. У цьому проекті закону такого не було.

Я хочу подякувати фахівцям і Голові Національного банку України, а також голові комітету пану Гетманцеву, які пішли нам назустріч і включили поправку про компенсацію збитків клієнтам банків, які виводяться з ринку і мають серед засновників підсанкційних осіб, тобто компенсовувати їм збитки з Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Це надзвичайно важливо, що з таких дуже чутливих питань ми – влада і опозиція – здатні знаходити порозуміння. І зауважу також, що завдяки цьому нашому порозумінню клієнтам банків, які мають бути виведені з українського банківського ринку, будуть відшкодовані фінансові ресурси. Це дуже важливо.

І ще хочу звернутися до голови комітету із вдячністю за те, що ним заради цієї поправки було скликано позачергове засідання комітету, враховано її, і ми досягли компромісу. Саме тому ми як під час першого читання голосували за цей законопроект, так і під час другого читання, знявши усі інші наші поправки, голосуємо за його прийняття.

Дякую за співпрацю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Шановні колеги, це прекрасний консенсус. Дякую усім, хто досяг цього консенсусу, – і голові комітету, і опозиції, які ґрунтовно попрацювали заради блага України.

Шановні колеги, запрошуюю народних депутатів до залу, переходимо до прийняття рішення. Усі колеги висловилися щодо своїх поправок.

Ви хочете ще пару слів сказати? Подякувати теж, мабуть.

Будь ласка, Даниле Олександровичу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги! Насправді цей законопроект є прикладом того, як має співпрацювати опозиція і влада у Верховній Раді України, народні депутати з регулятором і виконавчою владою для досягнення тих цілей, які стоять перед країною. Дійсно, законопроект дуже непростий, викликав і побоювання, і дискусії, ми приділили багато часу, щоб усе владнати. Однак компроміс, який ми сьогодні спостерігаємо в залі, є результатом нашої спільної роботи.

Ми, власне кажучи, досягли, мені здається, оптимального механізму, що дозволить нам націоналізувати, не виводячи з ринку, системні банки, власники яких перебувають у підсанкційному списку, а якщо банк є маленьким, то ліквідувати його у такий спосіб, щоб не заподіяти жодної шкоди вкладникам, які повинні повернути на всі сто відсотків ті вклади, які мають.

З огляду на зазначене прошу підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Даниле Олександровичу.

Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури виведення з ринку банку в умовах воєнного стану» ([№ 9107-1](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 212.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

На повторне друге, шановні колеги. Прошу підтримати.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення цього законопроекту на повторне друге читання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 264.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги. А можна було б і з першого разу.

Далі ми домовилися проголосувати три законопроекти без обговорення.

Це проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального процесуального кодексу України стосовно удосконалення державної політики управління об'єктами державної і комунальної власності» ([№ 4573](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту закону № 4573 за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 243.

Рішення прийнято.

Законопроект прийнято за основу.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про внутрішній водний транспорт» щодо судноплавства під час введення воєнного або надзвичайного стану» ([№ 7651](#)). Ми теж домовилися проголосувати його без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття законопроекту № 7651 за основу. Прошу голосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про ратифікацію Рішення № 1/2022 Спільного Комітету, утвореного згідно з Угодою про вільну торгівлю між Україною та

Республікою Македонія, щодо заміни Протоколу В до Угоди про вільну торгівлю між Україною та Республікою Македонія та Рішення № 2/2022 Спільного Комітету, утвореного згідно з Угодою про вільну торгівлю між Україною та Республікою Македонія, щодо заміни Протоколу С до Угоди про вільну торгівлю між Україною та Республікою Македонія про визначення поняття «походження товарів» та методів адміністративного співробітництва» ([№ 0193](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття законопроекту № 0193 за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 279.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую, колеги.

Наступний законопроект ми розглядаємо з обговоренням. Це проект Закону «Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Сирійської Арабської Республіки про торговельне судноплавство» ([№ 0191](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Будь ласка, шановні колеги, записуємося на виступи: два – за, два – проти.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ковальчук, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Яременку Богдану Васильовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Богдан Васильович Яременко.

ЯРЕМЕНКО Б.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, законопроект, який ми зараз розглядаємо, пов'язаний із необхідністю перегляду всього комплексу відносин із Сирійською Арабською Республікою, що викликано рішенням цієї держави про визнання тимчасово окупованих територій України як державних утворень. Це рішення Сирійської Арабської Республіки

призвело до розриву дипломатичних відносин між нашими державами. І на сьогодні Україна здійснює планомірну роботу щодо перегляду договірної бази і політичних відносин. Це потрібно зробити. Ця наша діяльність є однією з форм протидії збройній агресії російської федерації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Передайте, будь ласка, слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Гончаренко, фракція «Європейська солідарність».

ГОНЧАРЕНКО О.О. Фракція «Європейська солідарність». Абсолютно правильне рішення розривати всі відносини із Сирійською Арабською Республікою, тому що вона фактично окупована росією, там править ще один такий самий тиран і людожер, як Путін, – Башар аль-Асад. За це точно треба голосувати, немає жодних сумнівів.

Друзі, питання в тому, чому ми приймаємо рішення щодо Сирійської Арабської Республіки, розірвали дипломатичні відносини, це правильно, а з людожером Лукашенком далі підтримуємо дипломатичні відносини. Уже в Парламентській асамблеї Ради Європи наша делегація (я мав честь бути першим автором правок, але інші колеги теж долучилися і ми разом цього добивалися) внесла правку, що Лукашенко причетний до геноциду українців. Відповідне звернення надійшло до Міжнародного кримінального суду. То скажіть мені: ми будемо підтримувати дипломатичні відносини з людожером, самопроголошеним узурпатором Білорусі, який причетний до геноциду? Скільки це ще буде тривати, друзі? Давайте нарешті займемо жорстку позицію.

У Верховній Раді України зареєстровано проект постанови народних депутатів з нашого міжфракційного депутатського об'єднання «За демократичну Білорусь», яким пропонується: визнати Білорусь окупованою, розірвати усі відносини, зупинити участь лукашенківської Білорусі в усіх міжнародних організаціях та інституціях. Чого ми чекаємо? Кожен день звідти прилітають ракети, дрони, вбивають нас, а у нас Лукашенко... Ми нарешті посла відкликали. Якого посла?! Розривати дипломатичні відносини і крапка. Це те, що потрібно робити негайно. І така жорстка позиція має бути щодо всіх.

Але тепер я кожен свій виступ буду завершувати словами: поверніть доплати військовикам. І ще раз, поверніть доплати військовикам!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Олексію.
Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Сирійської Арабської Республіки про торговельне судноплавство» ([№ 0191](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 264.

Рішення прийнято.

Закон ухвалено.

Переходимо до наступного законопроекту, який ми домовлялися проголосувати без обговорення. Це проект Закону «Про припинення дії Угоди між Урядом України та Урядом Сирійської Арабської Республіки про торговельне, економічне і технічне співробітництво» ([№ 0195](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття законопроекту № 0195 за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Закон ухвалено.

Наступний проект постанови ми домовлялися розглянути з обговоренням. Це проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів усіх іноземних держав, Європейського парламенту та Міжнародного агентства з атомної енергії щодо накладення санкцій на російську державну корпорацію з атомної енергії «Росатом» та запровадження заходів для зменшення співпраці з Російською Федерацією в сфері ядерної енергетики» ([№ 9060](#)). Нам потрібно провести низку голосувань.

Ставлю на голосування пропозицію про включення проекту постанови № 9060 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 278.

Рішення прийнято.

Проект постанови включено до порядку денного сесії.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Слово від авторів надається Інні Романівні Совсун. Будь ласка.

СОВСУН І.Р. Фракція «Голос». Шановні колеги, про що цей проект постанови? Це звернення до наших колег із парламентів іноземних держав, до

Міжнародного агентства з атомної енергії про те, щоб вони нарешті визнали, що росія – це країна, яка є ядерним терористом. І головною зброєю, яку вона використовує в битві, є корпорація «Росатом».

Корпорація «Росатом» і пов'язані із нею компанії здійснюють військову окупацію найбільшої в Європі атомної електростанції – Запорізької атомної електростанції. Вони взяли в заручники працівників електростанції, намагаються підключити станцію до російської енергосистеми. У руках окупантів так званий мирний атом став ядерною загрозою всьому світу. Але не тільки у сфері ядерної енергетики «Росатом» є загрозою.

«Росатом» постачає російській армії технології та сировину, за допомогою яких оборонні компанії виробляють паливо для ракет, якими потім убивають нас у наших домівках, і Путін робить це так само через «Росатом». Водночас російська ядерна компанія досі отримує іноземні інвестиції на суму приблизно 140 мільярдів доларів, що більше, ніж уся міжнародна підтримка України у цій війні.

Корпорація «Росатом» на сьогодні обходить будь-які санкції. Чому? Тому що, на жаль, для великої кількості країн, зокрема наших партнерів у Європейському Союзі та Північній Америці, це вигідно. Чому? Тому що росія відіграє важливу роль (займає майже половину) у процесі видобування, обробки та збагачення урану, і навіть для таких країн, як Сполучені Штати Америки, Франція, Канада. На превеликий жаль, на сьогодні більшість країн не готові активно розглядати те, щоб включити «Росатом» до санкційних списків.

Я дуже прошу колег підтримати цю ініціативу для того, щоб уже зараз накладти санкції, обмежити вплив корпорації «Росатом» на світову політику і зупинити побудову нових атомних електростанцій, які «Росатом» продовжує будувати у світі, розширюючи свій політичний вплив.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Інно Романівно.

Від комітету – Богдан Васильович Яременко. Будь ласка.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Дякую. Шановні колеги! Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва на своєму засіданні 20 березня 2023 року розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів усіх іноземних держав, Європейського парламенту та Міжнародного агентства з атомної енергії щодо накладення санкцій на російську державну корпорацію з атомної енергії «Росатом» та запровадження заходів для зменшення співпраці з Російською Федерацією в сфері ядерної енергетики» і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його за основу та в цілому з урахуванням техніко-юридичних правок та із запропонованими комітетом змінами і доповненнями до назв і текстів проектів постанови та звернення, які додані до подання комітету.

Метою проекту постанови є об'єднання зусиль світової спільноти і міжнародних організацій для запровадження системи заходів з метою припинення ядерного терору російської федерації шляхом запровадження санкцій та інших комплексних заходів для посилення ядерної безпеки у світі та обмеження співпраці з державою – спонсором тероризму у відповідній сфері.

Прошу вас підтримати проект постанови, шановні колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Гнатенко Валерій Сергійович, група «Відновлення України». Будь ласка.

ГНАТЕНКО В.С. Прошу передати слово Морозу Володимиру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мороз. Будь ласка.

МОРОЗ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 59, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Добрий день, шановні колеги! Корпорація «Росатом» для Росії – це такий самий геополітичний інструмент, як і компанія «Газпром» у сфері постачання блакитного палива. Мова не йде про чисту економіку, наука тут теж відходить на другий план. Запровадження санкцій проти корпорації «Росатом» у світі дозволить продемонструвати ширшу стратегію щодо зменшення впливу росії на світовій арені та забезпечення міжнародної безпеки. Без сумніву, обмеження для російської ядерної сфери стануть болючим ударом для російського федерального бюджету, це звузить можливості росії продовжувати війну проти України. Сьогодні саме «Росатом» разом із російськими військовиками відповідальні за те, що світ стоїть на порозі чогось значно страшнішого, ніж Чорнобиль. Ситуація на Запорізькій АЕС ускладнюється, фактично це ядерний терор нарівні з прогнозами застосування ядерної зброї.

Депутатська група «Відновлення України» підтримує прийняття цього звернення парламенту. Світ має показати свою рішучість та послідовність.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Сухов Олександр Сергійович, група «Довіра». Будь ласка. Добре.

Тоді Максим Аркадійович Бужанський, фракція «Слуга народу».

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Андрію Герусу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Михайлович Герус. Будь ласка.

ГЕРУС А.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Західний цивілізований світ уже наклав досить багато санкцій на енергетичні ресурси, які походять з російської федерації, це і вугілля, і газ, і нафта. Залишається ще один великий сектор, де поки що не застосовувалися санкції, – це саме корпорація «Росатом», до якої входить дуже багато різних підприємств, що працюють, зокрема, і у військових цілях.

Останнім часом ми бачили, що вже були накладені перші санкції на окремих посадових осіб, окремі підприємства групи «Росатом». Але потрібно, щоб це набуло тотального, великого масштабу для того, щоб уся корпорація «Росатом» була під відповідними санкціями і для того, щоб російський окупаційний режим був притягнутий до відповідальності за всі ті дії, які були вчинені, зокрема, і щодо об'єктів атомних електростанцій, Запорізької атомної електростанції.

Фракція «Слуга народу» буде підтримувати цей проект постанови і просить усіх також його підтримати.

Дякую

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріз Ірина Василівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ФРІЗ І.В. Прошу передати слово Іванні Климпуш-Цинцадзе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе. Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! У минулому столітті російська федерація і російська окупація України, власне, спричинили найбільшу в історії ядерну катастрофу, що завдала великої і непоправної біди як Україні, так і всій планеті.

Недавно ми з вами вшановували пам'ять жертв Чорнобильської катастрофи, внаслідок якої були отруєні наші землі, ліси, ріки і погублено багато невинних душ. Тоді радіацією були забруднені не лише наші території. І це приклад того, що від варварів неможливо відгородитися і почуватися в спокої. Варварів не можна ігнорувати, відстань і кордони не врятують від їхньої безвідповідальності. А теперішня російська окупація нагадала світу про ці небезпеки, коли росіяни вдерлися на Чорнобильську АЕС, розрили Рудий ліс, нагнали військову техніку на Запорізьку АЕС, коли їхні ракети пролітають над Південноукраїнською АЕС. І, зрештою, зараз ці нелюди почали шантажувати всю планету ядерною зброєю,

просуваючи межі дозволеного до прірви. Весь світ має сказати їм «ні». Ми повинні закликати весь світ і отримати його допомогу, щоб не дати можливості росії стати серйозною загрозою для нас і світу. Шантаж росії має наштовхнутися на планетарну солідарність.

Ми підтримуємо цей проект постанови і вважаємо, що корпорація «Росатом» і суміжні організації, НДЦ «Курчатовський інститут» мають бути ізольовані та покарані за свої злочини в Україні і шантаж світу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Михайло Михайлович Цимбалюк, фракція «Батьківщина», 1 хвилина. Будь ласка. І збираємося на голосування.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановний головуючий! Шановні колеги! Насправді це дуже важливий проект постанови і фракція «Батьківщина» буде за нього голосувати. Сьогодні російська федерація використовує корпорацію «Росатом» для впливу не тільки на європейську спільноту. Ми бачимо, що в Туреччині «Росатом» завершив будівництво атомної електростанції, що відбувається вплив на сусідню Угорщину та ряд європейських держав, які нині є партнерами України.

Цим проектом постанови ми демонструємо свою позицію з вимогою до міжнародної спільноти щодо санкційного тиску, бо корпорація «Росатом», мова не тільки про МАГАТЕ, – це постачання складових для зброї, яку виготовляє російська федерація як світовий виробник. Цього не слід допускати і це потрібно припинити. Голосуємо «за»!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поки ми готуємося до голосування, запросіть, будь ласка, колег, я хотів би нагадати, що 26 квітня (ми з того часу не збиралися) були роковини нашої трагедії, Чорнобильської атомної трагедії. І саме зараз російська федерація, країна-агресор, робить усе для того, щоб знижувати ядерну безпеку на іншій нашій атомній станції.

І хотів би, щоб ми вшанували пам'ять усіх ліквідаторів, згадали їх хвилиною мовчання і подякували тим, які присутні в залі Верховної Ради України. Юрій Григорович Кісель – один із ліквідаторів Чорнобильської трагедії. Давайте подякуємо (*Оплески*), а потім вшануємо хвилиною мовчання всіх ліквідаторів.

(*Хвилина мовчання*).

Дякую.

Підготуйтеся до голосування, будь ласка.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів усіх іноземних держав, Європейського парламенту та Міжнародного агентства з атомної енергії щодо накладення санкцій на російську державну корпорацію з атомної енергії

«Росатом» та запровадження заходів для зменшення співпраці з Російською Федерацією в сфері ядерної енергетики» ([№ 9060](#)) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 298.

Рішення прийнято.

Постанову ухвалено.

Руслане Олексійовичу, прошу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Наступний проект Закону «Про службу в органах місцевого самоврядування» ([№ 6504](#)). Це друге читання.

Ми домовлялися, що розглянемо тільки поправку 449 Власенка, але його немає в залі, тому можемо одразу переходити... (*Шум у залі*). Ще буде поправка? Хто виступатиме?

Павленко Ростислав. Будь ласка. Який номер поправки?

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Поправка 66. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні колеги, звертаю вашу... Я прокоментую, але не наполягаю на голосуванні цієї поправки. Шановні колеги, прошу звернути увагу, що цим законопроектом передбачається, крім іншого, ще досить сумнівне положення про те, що службовці місцевого самоврядування втрачають право на членство в політичних партіях. Вони не можуть висловлювати свою політичну позицію, якщо навіть є депутатами відповідних рад. Ми вважаємо це суттєвим обмеженням їх конституційних прав. Дуже прошу звернути на це увагу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юліє Володимирівно, ви піднімали чогось руку. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Прошу поставити поправку Власенка на голосування, про це була домовленість.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, поправка Власенка, її тільки Власенко може просити поставити на голосування відповідно до Регламенту Верховної Ради України (*Шум у залі*). У вас є лист від Власенка, так я розумію? Добре. Передасте мені лист від Власенка.

Тоді, шановні колеги, поправка 449 Власенка. Є лист. Добре.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 449 Сергія Власенка. Комітет її відхилив. Автор наполягає на її врахуванні. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 125.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про службу в органах місцевого самоврядування» ([№ 6504](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні колеги, ідемо далі. Наступний проект Постанови «Про Заяву Верховної Ради України «Про визначення існуючого в Російській Федерації політичного режиму як рашизму та засудження його ідеологічних засад і суспільних практик як тоталітарних та людоненависницьких» ([№ 9101](#)) ми домовилися розглядати з обговоренням.

Ставлю спочатку на голосування пропозицію про включення проекту постанови № 9101 до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 272.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Колеги, записуємося на виступи: два – за, два – проти, правильно?

Слово надається народній депутатці Гринчук Оксані Анатоліївні, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ГРИНЧУК О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Подгорній Вікторії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Подгорна. Будь ласка.

ПОДГОРНА В.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Уже 433 дні Україна протистоїть жорсткому ворогові. Буча і Оленівка, Маріупольський

драмтеатр, концтабори в підвалі Ягідного, розстріляні цивільні авто з написом «діти», катування і звірячі вбивства беззбройних полонених. Щодня ми отримуємо нові докази того, що воюємо зі справжнім злом – злом відомим нині як рашизм.

Термін «рашизм» усе частіше лунає у світі, зокрема у публікаціях такого відомого науковця, як Тімоті Снайдер. Рашизм став символом абсолютного зла. А щоб перемогти зло, необхідно назвати його справжнє ім'я. Понад півроку народні депутати України з усіх фракцій і груп, експерти, науковці працювали над цим проектом постанови. Робоча група всебічно дослідила це питання. І сьогодні ми пропонуємо визначити рашизм як новий різновид тоталітарної ідеології та суспільно-політичних практик, що використовується режимом, сформованим російською федерацією за часів Путіна, та ґрунтується на традиціях російського шовінізму та імперіалізму, практиках комуністичного режиму сталінської доби і німецького націонал-соціалізму.

Найважливішими ознаками рашизму, які визначають політику путінської росії, є: систематичне порушення прав і принципів міжнародного права, суверенних прав інших держав, самозвеличення росії за рахунок насильницького пригнічення та заперечення існування інших народів, застосування з метою реалізації експансіоністської політики держави росія ідей «руського миру», використання заборонених методів ведення війни та вчинення воєнних злочинів.

Ми стверджуємо, що розв'язана проти України жорстока, кривава та несправедлива війна є прямим наслідком ідеології та суспільно-політичних практик рашизму. Рашизм є загрозою світовому порядку і безпеці. Ми закликаємо міжнародне співтовариство визнати існуючий політичний режим російської федерації, який використовує цю ідеологію рашизму, злочинним, а російську федерацію державою-терористом. Рашизм має бути поза законом у світі. Це важливий крок для відновлення справедливості і притягнення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. В'ятрович Володимир Михайлович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Щоб перемогти хворобу, потрібно точно встановити діагноз. Щоб перемогти у двобої зі злом, важливо назвати речі своїми іменами. Цим проектом постанови український парламент на законодавчому рівні пропонує офіційно визнати, що в основі російського режиму лежить новий різновид тоталітарної ідеології та практики – рашизм.

У заяві Верховної Ради України ідеться про те, що рашизм ґрунтується на традиціях російського шовінізму та імперіалізму, практиках комуністичного режиму СРСР і німецького націонал-соціалізму. Це дуже важливо для розуміння природи зла, з яким зіткнулася Україна і весь цивілізований світ. Нинішня війна – це не просто війна Путіна. Ідеологією рашизму глибоко просякнута все російське

суспільство. І хоча рашизм наслідує світогляд і естетику гітлерівського та сталінського режимів, його коріння набагато глибші. Рашизм міцно настоявся на особливостях російської державності та культури, він задавнений у соціальній ненависті, неподоланих імперських амбіціях і агресивному реваншизмі. Засуджуючи рашизм, ми констатуємо, що розв'язана проти України війна є його прямим наслідком і закликаємо світову спільноту об'єднати зусилля для подолання загроз, які несе рашизм, для миру і безпеки всього людства.

Підтримавши цей проект постанови, Верховна Рада України зробить важливий крок для поширення у світі розуміння суті й причини цієї війни, а отже, і для наближення перемоги в цій війні. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Бобровська Соломія Анатоліївна, фракція «Голос». Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А. Фракція «Голос». Знаєте, цим проектом постанови і голосуванням сьогодні Верховна Рада України приймає, напевно, одне з найважливіших історичних рішень з початку великої війни, 24 лютого 2022 року. Чому? Тому що ми фактично в наші та підручники інших країн світу вводимо абсолютно новий термін, якому немає тотожних, близьких, інших феноменів, політичних течій, ідеологій. Ми забудемо, нарешті, порівняння з нацизмом, фашизмом. Проте, на жаль, ми так рідко згадували більшовизм, комунізм, який в Україні був засуджений лише в 2016 році, якщо я не помиляюся. Ми виростили на цих паростках, які гноїли нашу націю. І, на жаль, ті, хто з південних, Луганської, Донецької, Запорізької, Дніпропетровської, Кіровоградської, яка таки зрештою буде перейменована, областей... Це все те, що було фактично підґрунтям, давало це приемне болото з заходу росіянам у ті місця, і навіть незнищення пам'ятників, куди можна класти квіти за умови окупації, це те, що трапилося з Луганщиною, і те, що трапляється сьогодні з Донеччиною.

Саме тому те, що відбувається нині з нами всіма, те, як вкотре повторюється написане в підручниках з історії, те, що ми вчили: спогади, катування, вбивства, депортація, гвалтування, заборона матері-українці мати своїх дітей – українців, загалом дітей, у яких забирають минуле, а відтак і майбутнє, – це все насправді має жахливішу назву, ніж рашизм. Але на сьогодні треба давати чітке ім'я – це просто рашизм, унікальний у світі злий режим.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ще виступлять Крулько Іван Іванович і Білозір Лариса Миколаївна, і потім голосуємо. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Фашисти майбутнього будуть називати себе антифашистами. Ці слова належать Вінстону Черчиллю, вони є пророчими і дуже добре характеризують саме російський режим, який постійно

апелює до того, що бореться з фашизмом, насправді ж сам має всі ознаки тієї авторитарної жакливної системи, яка сьогодні чітко може називатися рашизмом.

Фракція «Батьківщина» буде голосувати за цю заяву. І, дійсно, ми переконані, що цей злочин не тільки має бути засуджений як ідеологія, але й має відбутися новий трибунал над тими воєнними злочинцями, які вчиняють воєнні злочини проти українських громадян, здійснюють наругу над пам'яттю, абсолютно відображають ту звірську ідеологію, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Білозір Лариса Миколаївна. Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановні колеги! Шановні українці! У ХХІ столітті до сих пір існує фашизм, і зараз він ще більш кровопролитний, нищівний і людиноненависницький. Коли ми переможемо, постане фундаментальне запитання: як покарати воєнних злочинців? І я впевнена, що коли всі виконуватимуть свій обов'язок, ніхто не буде ним нехтувати, тоді кожен злочинець отримає своє покарання. Я повторюю, кожен злочинець буде покараний, ми зробимо все для найшвидшого досягнення поставленої мети.

Шановні колеги, саме від нас залежить, у який спосіб світова спільнота буде ідентифікувати російський режим. І нам потрібно називати речі своїми іменами: росія – це держава-терорист, злочинний російський режим – це російський фашизм.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Заяву Верховної Ради України «Про визначення існуючого в Російській Федерації політичного режиму як рашизму та засудження його ідеологічних засад і суспільних практик як тоталітарних та людоненависницьких» ([№ 9101](#)) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до статті 70 Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо роботи військово-лікарських комісій» ([№ 9154](#)). Це друге читання, шановні колеги.

Михайле Борисовичу, запрошую вас сюди. Ми домовлялися, що розглянемо поправку 15 Геращенко і проголосуємо. Правильно?

Геращенко Ірина Володимирівна, поправка 15. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, зараз ми обговорюємо надзвичайно важливий законопроект, мета якого – це дійсно вдосконалити і спростити створення військово-лікарських комісій, які сьогодні перевантажені. Необхідно, щоб такий закон працював. І тому поправка 15 стосується ключового – грошей, звідки будуть фінансуватися ці військово-лікарські комісії.

Ми з колежанками пропонуємо таку поправку (я дуже прошу її підтримати): «Військово-лікарські комісії можуть створюватися у межах коштів, передбачених у Державному бюджеті України, місцевих бюджетах, при державних та комунальних закладах охорони здоров'я в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України». Ми переконані, що ця поправка є важливою, наповнить законопроект змістом: хто має фінансувати ці військово-лікарські комісії, щоб не було такого, що на папері їх створили, тут ми молодці, а насправді вони просто не будуть фінансуватися. Як ви знаєте, і в профільному комітеті ще краще, у медицині багато коштів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайле Борисовичу, позиція комітету. Будь ласка.

РАДУЦЬКИЙ М.Б., голова Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Поправку відхилено не тому, що вона погана, вона гарна, але в кінцевій редакції проекту закону, що схвалив комітет до другого читання, є таке положення: «Військово-лікарські комісії також можуть створюватися при державних та комунальних закладах охорони здоров'я». Мається на увазі, що в Національній службі здоров'я України вже створено і затверджено урядом пакет, за яким будуть сплачуватися саме послуги військово-лікарських комісій.

Отже, поправку відхилено не тому, що вона погана, а тому, що така норма вже є в проекті закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірино Володимирівно, ви наполягаєте все-таки на голосуванні цієї поправки? Наполягаєте.

Ставлю на голосування поправку 15 авторства Ірини Геращенко. Комітет свою позицію пояснив: він її відхилив і вимагає, щоб вона залишилася відхиленою. Автор же наполягає на її врахуванні. Прошу голосувати.

«За» – 116.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, переходимо до прийняття проекту закону в цілому.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 70 Основ законодавства України про охорону здоров'я

щодо роботи військово-лікарських комісій» ([№ 9154](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 287.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Статуту внутрішньої Служби Збройних Сил України щодо удосконалення питань оформлення документів та лікування військовослужбовців під час дії воєнного стану» ([№ 9158](#)). Це теж друге читання. Законопроект також пов'язаний із роботою у медичній сфері.

Ми домовлялися так. Щодо трьох поправок Ірини Геращенко, які враховані частково, то вона просить замість їх обговорення виступити 3 хвилини і поставити поправки 1 і 52 на голосування. Далі будуть дві-три поправки від представника фракції «Батьківщина» і поправка 47 Радіної, після цього голосуємо (*Шум у залі*). І одна поправка Гончаренка, так? Олексію, давайте, поки я дам 3 хвилини для виступу Ірині Володимирівні, ви підійдете і скажете, який номер поправки.

Ірина Володимирівна, 3 хвилини. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. А можна в іншому порядку: спочатку поставити поправки на голосування, а потім я візьму 3 хвилини для виступу?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та ні, Ірино Володимирівно, спочатку треба обговорити. Як ми можемо голосувати ваші поправки без обґрунтування?

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую.

Шановні колеги! Отже, що є в тілі проекту Закону «Про внесення змін до Статуту внутрішньої Служби Збройних Сил України щодо удосконалення питань оформлення документів та лікування військовослужбовців під час дії воєнного стану». Дуже важливо усвідомлювати, що досі, враховуючи кількість поранених, наші шановні герої змушені днями стояти в принизливих чергах, навіть ті, хто має ампутовані кінцівки, для того щоб отримати відповідну довідку про інвалідність, про обставини травми (каліцтва, контузії, поранення). Власне, мета цього законопроекту – спростити отримання цих документів, ліквідувати ці черги.

Ми з колежанками готували альтернативний законопроект, який мав високу оцінку військових лікарів, які практикують, для того щоб...

Пане Потураєв, можна вас попросити сісти для того, щоб... Пане Потураєв!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, займіть свої місця, будь ласка.

Ірино Володимирівно, прошу.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Знаєте, я хочу взагалі звернути увагу головуючого на те, що загалом ми обговорюємо дуже серйозні законопроекти, але весь час бачимо неповагу сесійної зали до інтелектуальної праці колег. Можна, щоб ви як головуючий звертали увагу на поведінку колег у залі. Мені неприємно говорити зі спиною, а не з президією і колегами. Дякую.

Отже, зараз ми обговорюємо законопроекти, які стосуються спрощення отримання довідок військовослужбовцями. На жаль, ті поправки, які запропонувала наша команда, не були враховані комітетом. А тому, попри всю важливість цього законопроекту, залишаються ризики зловживань, бо з тексту проекту, наприклад, виключається питання розслідувань того, за яких умов військовослужбовці отримали травму, контузію чи каліцтво, хоча ми вважаємо, що за певних обставин це має перевірятися, ми вносили такі поправки. Надзвичайно важливо, щоб ми усунули тут весь бюрократизм, але водночас, щоб не було такого, що у військових госпіталях немає комплектації військових лікарів тоді, коли до військово-лікарських комісій стоять черги лікарів, які готові безкоштовно там працювати. І ми розуміємо, чому так відбувається. Тому що, на жаль, у цих комісіях є не тільки волонтерство, а й корупційна складова. І ось у такому варіанті, з певними ризиками, які залишаються в цьому законопроекті, ми вважаємо, що будуть зловживання.

Ми просимо врахувати наші поправки, які стосуються можливості для цих комісій залишити розслідування і скасувати його там, де дійсно відбуваються бойові дії і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, Ірина Володимирівна виступила 3 хвилини. Я поставлю поправки 1 і 52 на голосування. Комітет їх обидві відхилив. Прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування поправку 1 авторства Ірини Геращенко для врахування. Комітет її відхилив. Автор наполягає на її врахуванні. Будь ласка, голосуємо. Це поправка 1.

«За» – 87.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 52 авторства Геращенко. Комітет також її відхилив, але автор наполягає на врахуванні цієї поправки. Прошу голосувати.

«За» – 87.

Рішення не прийнято.

Дякую, Ірино Володимирівно.

Ідемо далі. Цимбалюк просить виступити 3 хвилини замість голосування своїх поправок.

Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановні пане Голово, президіє! Шановні колеги! Ми сьогодні обговорюємо надзвичайно важливий законопроект, саме життя підказало, яким він має бути. Я дякую комітету за фахову

роботу щодо розгляду цього законопроекту. Важливо, що саме ним ми уточнюємо положення щодо видачі довідки про отримання поранення чи травми військово-службовцем.

Завдяки прийняттю цього законопроекту військовослужбовці Збройних Сил України та інших військових формувань не зобов'язані будуть після лікування знову їздити до військової частини, де проводитиметься службова перевірка. Це надзвичайно важливо, бо ці довідки будуть уже цифровізовані, в електронній формі. Це також позитив, оскільки такий закон полегшить життя як військовослужбовців, так і лікарів, які працюють у військово-лікарських комісіях.

І дуже важливе питання щодо соціального захисту військовослужбовців. Це особливий політичний момент, що держава у такий спосіб підтримує всіх тих, які ціною свого здоров'я, а інколи й життя боронять мир в Україні.

Пропоную колегам не затягувати час і проголосувати цей законопроект. І, пане Голово Верховної Ради України, просимо якнайшвидше підписати закон і направити його на підпис Президенту України – Верховному Головнокомандувачу Збройних Сил України.

Дякую. І слава всім тим, які нині боронять наш мир і спокій в державі! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Далі виступатиме Радіна щодо поправки 47, яку враховано частково. Я так розумію, що Анастасія Олегівна буде наполягати на повному її врахуванні.

Будь ласка, Анастасіє Олегівно.

РАДІНА А.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Прошу повністю врахувати поправку 47 у запропонованій редакції, бо наразі вона врахована комітетом лише частково.

Що ми маємо зробити, прийнявши такий закон? Припинити знущання над пораненими військовиками. Ми маємо припинити змушувати їх їздити по всій країні з медичними документами, наче вони якісь кур'єри.

Цією поправкою чітко фіксується, що обов'язок передавати медичні документи лежить на територіальних центрах комплектування або медичних закладах.

Дуже прошу, колеги, підтримати цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка позиція комітету?

Олександрє Сергійовичу, перепрошую, я попросив висловитися представника комітету.

БЕЗУГЛА М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 217, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Так, поправку було

враховано частково, тому що ми не можемо через Статут внутрішньої Служби Збройних Сил України визначати завдання закладам охорони здоров'я. Але враховуючи суспільний резонанс і те, що пані Радіна пропонує покласти відповідальність за оформлення документів на територіальні центри комплектування та соціальної підтримки, особисто прошу цю поправку врахувати. Це дасть можливість пришвидшити реформу діяльності військово-лікарських комісій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, зрозуміли позицію. Поправку 47 враховано частково. Тільки що Анастасія Олегівна обґрунтувала, чому вона просить врахувати її повністю. Позицію комітету ви також почули.

Ставлю на голосування поправку 47 з пропозицією врахувати її повністю. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 266.

Рішення прийнято.

Як я розумію, Олексій Гончаренко просить замість обговорення всіх своїх поправок надати йому 3 хвилини для виступу. Так, Олексію?

Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так, і голосування після цього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді одразу назвіть номери поправок.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так, будь ласка, це поправка 2, поправка... Треба зараз усі перерахувати? Поправки 2, 12, 21, 53.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні друзі! Перше. Хочу повідомити таку новину: рішення Верховної Ради України стосовно того, що ми звідси викинули народного депутата Гео Лероса скасовано як незаконне. Вітаю всіх, хто за це голосував! Ви голосували за незаконне рішення. Насправді серйозно, я вітаю весь парламент, тому що це означає, що все-таки ще є хоч якісь баланси: Верховну Раду України вже повністю контролює пан Єрмак, а Верховний Суд, я так дивлюся, ще не повністю. Ну, хоч це. Добре, це радує.

Друге. Стосовно цих поправок. І взагалі, військово-лікарські комісії – це питання принципове. Ми сьогодні говоримо про виплати військовикам, я сказав, що буду всюди про це нагадувати: поверніть виплати військовикам. І те саме тут. Ми кажемо: героям слава, слава, слава, а насправді вся наша повага до військовиків... Підійть до будь-якої військово-лікарської комісії і подивіться: люди, хтось без ноги, без ока, поранені стоять у чергах – це просто якість знущання над ними.

Їм кажуть іти кудись через дорогу, щоб зробити копію. Вони ідуть, з цією ногою, з цією рукою, поранені... Скільки питань...

У мене працює гаряча лінія для військовослужбовців. Ви не уявляєте, що там відбувається: сотні звернень на день, дуже багато питань і скарг на роботу військово-лікарських комісій. На людину непридатну кажуть обмежено придатна. А окрема історія, коли людину визнають непридатною, виводять за штат і далі вона місяцями отримує гроші лише за звання, їй платять тільки 700 чи 800 гривень, більше нічого. З армії не відпускають, не демобілізують, але водночас нічого не платять – просто катастрофа. Це питання про неповагу до наших військовиків, до тих героїв, про яких ми говоримо кожен день і яким клянемося в славі і повазі. Друзі, давайте це терміново виправляти.

За цей законопроект, безумовно, треба голосувати. Я прошу підтримати мої поправки, які спрямовані лише на те, щоб полегшити життя. Але, друзі, цього недостатньо, цього замало, нам потрібно все це переводити в електронну форму, виділити ресурс для того, щоб це все відбувалося в нормальних умовах з повагою до військовика, щоб ми не знущалися з людини, що в нього ще рука відросте, господи прости, чи ще щось відбудеться, коли ганяємо десятима колами пекла. Друзі, це треба терміново виправляти і повертати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я зараз поставлю чотири поправки Гончаренка на голосування. Ви аргументацію почули, попросимо ще представника комітету висловитися щодо цих поправок і будемо голосувати законопроект у цілому.

Позиція комітету щодо поправок 2, 12, 21 і 53 авторства Гончаренка. Будь ласка.

БЕЗУГЛА М.В. Ці поправки були враховані частково або редакційно, ми взагалі намагалися максимально збалансувати законопроект.

Стосовно того, що має бути здійснено на рівні Кабінету Міністрів України. Відповідно це врегульовується, уже підготовлені підзаконні акти, які активізують реформу діяльності військово-лікарських комісій, щойно Президент України підпише закон. Тож немає сенсу визначати те, що має бути опрацьовано Кабінетом Міністрів України, на рівні закону, що і було зроблено. Цей законопроект – це рамка для реформи діяльності військово-лікарських комісій, далі справа за урядом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я почергово буду ставити всі ці чотири поправки на голосування.

Ставлю на голосування поправку 2 авторства Гончаренка. Комітет її відхилив. Гончаренко наполягає на її врахуванні. Позиції сторін ви почули.

«За» – 85.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 12 авторства Гончаренка. Комітет її відхилив. Аргументи ви почули. Автор просить поставити її на голосування для врахування. Прошу голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 21 авторства Гончаренка. Комітет її відхилив. Автор просить поставити поправку на голосування для врахування. Прошу голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Я всі ваші поправки поставив на голосування? Усі, так? Дякую.

Шановні... *(Шум у залі)*. Поправка 53?.. *(Шум у залі)*. Для чого? Ви вже висловилися.

Ставлю на голосування поправку 53 також авторства Гончаренка. Комітет її теж відхилив. Автор так само просить її врахувати. Прошу голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ми розглянули усі поправки. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Статуту внутрішньої Служби Збройних Сил України щодо удосконалення питань оформлення документів та лікування військовослужбовців під час дії воєнного стану» ([№ 9158](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 291.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги, і дякую вам.

Ідемо далі. Ми домовилися, що наступний проект Закону «Про внесення зміни до частини другої статті 4 Цивільного кодексу України щодо удосконалення законодавчої процедури» ([№ 9152](#)) голосуємо без обговорення. Будь ласка, не виходьте.

Одразу ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії законопроекту № 9152. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до частини другої статті 4 Цивільного кодексу України щодо удосконалення законодавчої процедури» ([№ 9152](#)) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

І ставлю на голосування завершальну пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до частини другої статті 4 Цивільного кодексу України щодо удосконалення законодавчої процедури» (№ 9152) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 283.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую, колеги.

Це дуже важливе рішення. Відтепер і зміни до Цивільного кодексу України ми оформлюємо так само окремими законами для того, щоб їх не ховати по різних законодавчих актах, як ми це вже робимо щодо Кримінального кодексу України, Кримінального процесуального кодексу України та інших кодексів. Дякую Ігорю Фрісу за цю блискучу ініціативу.

Ідемо далі. Шановні колеги, ми розглядаємо проект Закону «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо правонаступництва у трудових відносинах» ([№ 8244](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати законопроект? Чи, може, без обговорення. Ні? Тоді запишіться на виступи: два – за, два – проти (*Шум у залі*). Шановні колеги, я не проти, але ми домовлялися розглянути проект з обговоренням, тому що є представники фракцій, які хочуть це питання обговорити, і це їх святе право.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти. Записуються тільки ті представники фракцій і груп, які хочуть обговорити це питання.

Народний депутат Швачко Антон Олексійович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ШВАЧКО А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Прошу передати слово Галині Третяковій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Галина Миколаївна Третякова. Будь ласка.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні

депутати! Законопроект євроінтеграційний. Ним імплементується в українське законодавство Директива Ради № 2001/23/ЄС. Він стосується, з одного боку, охорони прав працівників у випадку передачі підприємств, бізнесових структур або частин підприємств щодо встановлення обов'язку нового роботодавця повідомляти працівникам про зміну власника підприємства і, з іншого боку, того, що всі трудові договори, які були укладені з попереднім власником, продовжують діяти так само, як і весь обсяг соціальних прав і колективних договорів, який був укладений попередником. Цей законопроект стосується захисту прав найманих працівників.

Прошу підтримати законопроект і нарешті запровадити в законодавстві такий захист на рівні закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Галино Миколаївно.

Степан Іванович Кубів, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово, прошу передати слово Ірині Никорак, це її перший виступ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народна депутатка Ірина Никорак. Будь ласка.

НИКОРАК І.П., *народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Шановні колеги! Шановні українці! Фракція «Європейська солідарність» вітає наміри уряду адаптувати законодавство України до законодавства Європейського Союзу і в цілому не проти прийняття цього законопроекту за основу. Хоча цей документ належить до євроінтеграційних, проте, на нашу думку, він не повною мірою враховує положення європейських директив.

У положеннях законопроекту відсутні гарантії збереження статусу та функцій представників працівників, як це передбачено статтею 6 Директиви 2001/23/ЄС, у якій встановлено: якщо підприємство або бізнесова структура зберігають свою автономію, то статус і функції представників працівників, яких зачіпає зміна власника, зберігаються на тих же самих умовах.

Також у законопроекті не відображено положення частини третьої статті 3 Директиви 2001/23/ЄС, яким визначено, що після зміни власника підприємства одержувач повинен продовжувати дотримуватися положень та умов, узгоджених у колективному трудовому договорі, до дати припинення чи закінчення терміну дії колективного договору або вступу в силу чи застосування іншого колективного договору.

У законопроекті не враховано, що, крім реорганізації юридичної особи, правонаступництво відбувається також у разі виділу юридичної особи. І у цьому випадку трудові відносини працівників цієї юридичної особи також мають бути продовжені.

Наша фракція підтримає цей законопроект з урахуванням тих пропозицій, які були мною озвучені.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Івану Григоровичу Кириленку, фракція «Батьківщина». Я так розумію, що він передає слово, так? Будь ласка.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, це той випадок, коли до важливого євроінтеграційного законопроекту додається ложка дьогтю. Я зараз вам доведу це на прикладі.

Обґрунтовуючи необхідність прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо правонаступництва у трудових відносинах», уряд стверджує, що ним передбачено приведення національного законодавства про працю у відповідність із положеннями Директиви Ради № 2001/23/ЄС про наближення законодавства держав-членів, що стосуються охорони прав працівників у випадку передачі підприємств, бізнесових структур або частин підприємств або бізнесових структур щодо встановлення обов'язку роботодавця повідомляти працівникам про зміну власника підприємства.

Підтримуючи важливість імплементації положень зазначеної директиви, звертаю вашу увагу на деякі недоліки законопроекту.

Перше. У запропонованій проектом новій статті 36¹ Кодексу законів про працю України відображений один із основних принципів директиви, а саме: права та обов'язки роботодавця переходять до правонаступника. Однак проектом не враховано таке важливе положення директиви, яким визначено, що правонаступник продовжує дотримуватися термінів та умов, погоджених в колективному договорі, на тих же самих умовах до дати припинення або укладення іншого колективного договору. Отже, проектом не передбачається, що права та обов'язки роботодавця передаються не тільки за індивідуальними трудовими договорами, але й за колективними договорами також. Щоб відповідати нормам директив, це має бути обов'язково встановлено в законі.

Друге. У новій статті 36¹ Кодексу законів про працю України передбачається лише можливість працівників та їх представників ініціювати консультації з роботодавцем. А директивами передбачається, що, навпаки, роботодавець зобов'язаний проявляти ці ініціативи і звертатися до представників трудового колективу, до профспілок щодо продовження виконання колективного договору, угоди або укладення нової угоди.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я так розумію, що Олександр Сергійович Колтунович не буде виступати з цього питання, тому можемо переходити до прийняття рішення. Прошу запросити народних депутатів до залу, ми переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування. Колеги, будь ласка, займіть свої місця, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо правонаступництва у трудових відносинах» ([№ 8244](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Законопроект прийнято за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини четвертої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Шановні колеги, далі ми домовлялися без обговорення проголосувати проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про органи самоорганізації населення» щодо удосконалення порядку організації, діяльності та припинення органу самоорганізації населення» ([№ 6319](#)). Це перше читання.

Одразу ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про органи самоорганізації населення» щодо удосконалення порядку організації, діяльності та припинення органу самоорганізації населення» ([№ 6319](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 258.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення умов підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії генеруючими установками споживачів» ([№ 9011](#)) та законопроекти [№ 9011-1](#), [№ 9011-2](#), [№ 9011-д](#).

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії всіх цих законопроектів. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 210.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, можемо проголосувати без обговорення? Артуре? (*Шум у залі*). Ну, добре.

Шановні колеги, тоді запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народній депутатці Гринчук Оксані Анатоліївні, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ГРИНЧУК О.А. Прошу передати слово Андрію Жупанину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Жупанин. Будь ласка.

ЖУПАНИН А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, добрий день! Законопроект № 9011-д, за який ми з вами будемо голосувати, став результатом фундаментальної роботи, яка проводилася експертною групою впродовж фактично останніх п'яти місяців.

Попередньо результатом цієї роботи був інший проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення енергетичної безпеки та зеленої трансформації енергетичної системи України», який був внесений мною та кількома колегами з Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг, а також колегами – представниками міжфракційного депутатського об'єднання «Об'єднані заради відновлення – United for Recovery» та зареєстрований під номером 9213.

Власне, законопроект № 9011-д, який я зараз вам презентую і який ми будемо голосувати, на 95 відсотків складається з норм, що ми напрацювали в законопроекті [№ 9213](#). Відчуваючи свою безпосередню дотичність до роботи над доопрацьованим законопроектом, я вирішив вам розповісти про його основні положення.

Насамперед доопрацьованим законопроектом нарешті запроваджується механізм функціонування гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії. Гарантії походження є одним із елементів того, що дозволить підтвердити екологічність виробництва товарів та збільшити доходи української промисловості від експорту продукції до країн Європейського Союзу.

Цим законопроектом також стимулюється широке залучення середнього та малого бізнесу до підвищення енергетичної безпеки України. Ми зняли бар'єри входу на енергетичний ринок для різних категорій споживачів: побутових, малих непобутових, а також непобутових.

Законопроектом запроваджується механізм самовиробництва, який дозволить поставити невеличку електростанцію для забезпечення власного споживання, а неспожиту електроенергію продати постачальнику за ринковою ціною. За цих обставин споживач не повинен отримувати ліцензію, ставати учасником ринку або ж здійснювати якісь додаткові платежі.

Колеги, законопроект прогресивний і, не побоюся цього слова, навіть певною мірою революційний. Прошу підтримати і долучитися до його опрацювання в другому читанні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Інна Романівна Совсун, фракція «Голос». Будь ласка.

СОВСУН І.Р. Фракція «Голос». Я, мабуть, продовжуючи те, що колега з комітету Андрій Жупанин щойно сказав, дійсно підтверджу, що законопроект став результатом тривалої роботи в комітеті спільно з міністерством і ринком. Напрацьовувалися моделі того, як нам найкраще підготуватися до зими і, в принципі, закласти основи розвитку української енергетики на майбутнє. Ми розуміємо, що нам необхідно розв'язувати ці дві задачі одночасно. Насправді цим законопроектом ми робимо важливий крок для того, щоб спробувати цю проблему розв'язати, щоб розбудувувати децентралізовану генерацію в Україні.

Якщо ви поїдете за кордон, наприклад до Польщі (ми усі зараз переважно, коли їздимо за кордон, то робимо це через Польщу), то побачите, яка кількість сонячних панелей на будинках. Для того, щоб це сталося, це не відбудеться саме по собі, необхідна адекватна державна політика регулювання і створення механізмів підтримки. І, власне, цим законопроектом такі інструменти закладаються.

Не менш важливим для бізнесу є створення системи гарантій походження електроенергії, можливості продавати українську електроенергію як «зелену» на європейських ринках. І це, звичайно, дуже важливо, особливо в контексті майбутнього оподаткування в межах європейського СВМ. Буде непросто для українського ринку адаптуватися до цього.

Що ще важливо? Що цим законопроектом нам не лише дається можливість закладати правильні основи на майбутнє, але й говорити про те, що вже наступної зими реалізація, принаймні частково, положень цього законопроекту дозволить українським громадянам, передусім домогосподарствам, людям, які живуть в окремих будинках, готуватися до зими і не переживати так сильно за можливі удари росіян по українській енергетиці, які, ми розуміємо, попри все, залишаються реальністю.

Давайте підтримаємо законопроект у першому читанні, а потім до другого читання будемо спільно його доопрацьовувати для того, щоб удосконалити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Артур Володимирович Герасимов, фракція «Європейська солідарність». Ви передаєте слово, Артуре Володимировичу?

Бондар Михайло Леонтійович. Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Фракція «Європейська солідарність». Шановні колеги! Ми також будемо підтримувати цей законопроект. Дійсно, попередні проекти, які пропонувалися, об'єднані в цьому законопроекті. І колеги правильно сказали, що багато в чому, можливо, він революційний. Але завжди, під час обговорень на засіданні комітету, питанням номер один до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), було те, що на неї, напевно, покладатимуться функції контролю, зокрема, за тим, що закладено в цьому законопроекті.

Завтра, надіюся, у нас все-таки відбудуться слухання в комітеті, і представники національної комісії дадуть вичерпну відповідь на поставлені запитання, які, думаю, підготували члени нашого комітету від кожної політичної сили, щоб розуміти, що відбуватиметься з тарифами, з проходженням опалювального періоду 2023-2024 років, як зачепить проходження опалювального періоду наших промисловців, чи підвищуватимуться ціни на електроенергію, зокрема для них, і всі інші питання, які будуть порушуватися на зустрічі з представниками НКРЕКП.

Сподіваюся, що після прийняття цього законопроекту в першому читанні не буде подано таких поправок, щоб наділити цю комісію невластивими їй функціями і вона фактично стала монополістом саме в енергетиці, у справі контролю всіх, зокрема, виробників «зеленої» енергетики...

ГОЛОВУЮЧИЙ. І завершальний виступ – Кабаченко Володимир Вікторович. Я так розумію, що він передає слово Кучеренку, так?

Кучеренко Олексій Юрійович. Будь ласка. І після цього голосуємо.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Фракція «Батьківщина». Знаєте, я із таким задоволенням послушав своїх молодих колег про фундаментальність і революційність цього законопроекту.

Мої юні друзі, в цьому залі за останні роки наприймали вже стільки фундаментальних законів. А що у нас на ринку газу, якого немає і не буде найближчим часом? А що ж у нас на ринку електроенергії? А де ж наш незалежний регулятор, який мав бути в результаті прийняття ваших фундаментальних законів? А що ж із анбандлінгом? Що з нашим ТОВ «Оператор газотранспортної системи України», яке на межі банкрутства? Я до чого веду, шановні друзі, нічого поганого в цьому законопроекті немає. Це перше.

Друге. На сьогодні жодного стосунку до опалювального сезону він практично не має. Розберіться, будь ласка. Про те, що законопроект непоганий для десяти років реалізації, ми сперечатися не будемо.

Безумовно, фракція «Батьківщина» підтримає прийняття цього законопроекту в першому читанні і разом із вами буде його доопрацьовувати. Я просто звернув би вашу увагу, друзі, що у держави на енергоринку поки що існує величезний борг – 18 мільярдів перед «зеленою» генерацією взагалі, за весь час її існування. Може, з цим боргом треба розібратися?

Ще я порадив би вам, шановні друзі, почитати уважно висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, у якому зазначається, що цей законопроект «не піде» до тих пір, поки не буде повноцінного тарифу для населення. Інакше такі проекти не будуть окуповуватися. З іншого боку, ми всі на сьогодні розуміємо, що категорично не можна підвищувати тариф для населення.

Друзі, ейфорію свою припиніть і спокійно працюйте, без фундаменталізму та революцій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту і переходимо до прийняття рішення.

Шановні друзі, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та зеленої трансформації енергетичної системи України» ([№ 9011-д](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 9011-д. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 213.

Рішення не прийнято.

Строки не скорочено.

Шановні колеги, сьогодні залишилося проголосувати без обговорення одне питання, але у нас ще завтра без обговорення одне питання, і я пропоную проголосувати, можливо, проект постанови [№ 8337](#). Давайте без обговорення, Артуре, там немає про що говорити. Я вас прошу (*Шум у залі*). Законопроект [№ 8140](#), перед ним зупинимось, тому що ми ж із вами про це говорили.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до кодексу України про адміністративні правопорушення щодо порушення правил перевезення у міському електричному транспорті» ([№ 6164](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, далі у нас проект Закону «Про ратифікацію Листа про внесення змін № 4 до Фінансової угоди (Проект будівництва високовольтної повітряної лінії 750 кВ Рівненська АЕС – Київська) між Україною та Європейським інвестиційним банком» ([№ 0188](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту закону № 0188 за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, давайте сьогодні ще проект постанови № 8337... Артур Володимировичу... (*Шум у залі*). Ні, ну, з обговоренням, друзі... Тоді один виступ, хтось від вас буде, і голосуємо.

Це проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Європейської Комісії, Європейського Парламенту, Ради Європейського Союзу, Світової організації торгівлі, урядів та парламентів іноземних держав щодо встановлення санкцій на імпорт російської і білоруської деревини та продуктів з неї, російської риби та морепродуктів, заборони на експорт устаткування та його компонентів, а також недопустимості діяльності на території Російської Федерації систем міжнародної екологічної сертифікації» ([№ 8337](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Хто буде виступати?

Гончаренко. Будь ласка. Один виступ, після цього голосуємо і на сьогодні робимо перерву.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Фракція «Європейська солідарність». Це дуже правильне рішення, треба звертатися, треба обмежувати у світі всю цю продукцію, яку виробляють та експортують країна-агресор російська федерація і окупована нею Білорусь з маріонеткою Лукашенком. Абсолютно правильне рішення і щодо

білоруської деревини. Але чому ми толеруємо «білоруську деревину» у вигляді Лукашенка, який продовжує сидіти і називати себе президентом Білорусі? Ми приймаємо рішення, звертаємося до світу, але не розриваємо дипломатичні відносини з «білоруською деревиною» у вигляді Олександра Лукашенка. Це треба робити терміново, я до цього всіх закликаю.

У Верховній Раді України уже півроку лежить проект постанови Верховної Ради України, який розробили народні депутати з міжфракційного об'єднання «За демократичну Білорусь», до якого входять представники майже всіх проукраїнських фракцій і груп, що є в парламенті. Давайте вносити його на розгляд, приймати рішення, розривати дипломатичні відносини, відкликати посла, поки там сидить Лукашенко, добиватися виключення Білорусі з усіх міжнародних організацій та інституцій. Скільки ми можемо толерувати це зло? Скільки ми можемо робити вигляд, що це начебто є більш-менш пристойним? Країна, яка окупована російськими військами. Білорусь, яка використовується як плацдарм для нападу на Україну. Білорусь, яка використовується для того, щоб бомбити Україну. А ми далі приймаємо правильні рішення у Верховній Раді України, але не розриваємо дипломатичні відносини і маємо там теоретично посла. У нас немає послів для відправлення до Індії, Китаю, Бразилії, а для Лукашенка є. Це абсурд!

І поверніть доплати військовикам!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Європейської Комісії, Європейського Парламенту, Ради Європейського Союзу, Світової організації торгівлі, урядів та парламентів іноземних держав щодо встановлення санкцій на імпорту російської і білоруської деревини та продуктів з неї, російської риби та морепродуктів, заборони на експорт устаткування та його компонентів, а також недопустимості діяльності на території Російської Федерації систем міжнародної екологічної сертифікації» ([№ 8337](#)) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, одна секунда. Якщо ніхто не буде просити ставити свої поправки, я подивився, там поправок немає, давайте проголосуємо наступний дуже важливий проект закону [№ 8140](#) про дострокове присвоєння військового звання нашим військовослужбовцям. Давайте ми його зараз проголосуємо і завершимо роботу на сьогодні.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 29 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України»

(№ 8140) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 265.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую, колеги.

Ще Олександр Сергійович зробить оголошення, і після цього завершуємо.

КОРНІЄНКО О.С. Створені нові міжфракційні депутатські об'єднання.

Відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення міжфракційного депутатського об'єднання «Взаємодія». Співголовами цього об'єднання обрано народних депутатів України Лабу Михайла Михайловича та Пивоварова Євгена Павловича.

Відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення міжфракційного депутатського об'єднання «Відновлення та розвиток лісів України». Головою цього об'єднання обрано народного депутата України Матусевича Олександра Борисовича.

Також повідомляю, що в народних депутатів Миколи Княжицького та Ірини Никорак з фракції «Європейська солідарність» не спрацювали картки під час голосування проекту постанови [№ 9101](#).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за результативну роботу.

Зараз я оголошую перерву у нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено. Нагадую на необхідності не поширювати інформацію щодо його початку.

Продовжуємо працювати на перемогу. І слава Україні!